

1 = št. 1-4; kopl.

Per 1303/1969/70

10007117

GORISKA KNJIZNICA

COBISS

IZVIRI

GLASILO GIMNAZIJE AJDOVŠČINA
LETO III.

P 1303 / 3. [1969/70]

D P 7.117

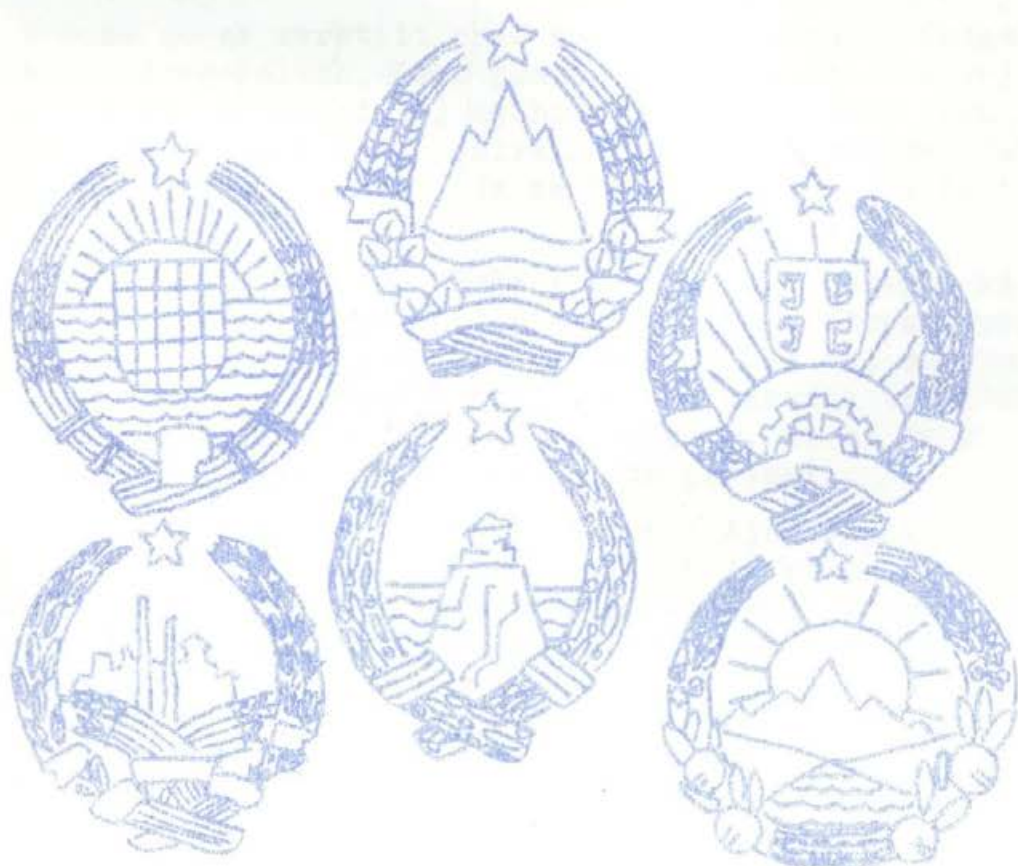

29. NOVEMBER,

JUTRO NAŠEGA POLDNEVA,

VODA NAŠE SETVE,

SONCE NAŠEGA ZORENJA.

MOJE SLOVO OD GIMNAZIJE

Zaprta so se zadnja vrata učilnice in hodnik je nenadoma postal čudno tih. "Počakajte še trenutek, poslušajte me še malo, pustite, da jaz vas poslušam!" Moj krik se je odbil od sten in se ves zgubljen vrnil k meni. Morda pa sploh nisem zakričala in je bil to le odmev mojih zmedenih misli. Postalo me je strah. O, ne! Saj ni mogoče, da moram stran! Tako lepo mi je bilo tu na ajdovski gimnaziji. Vsi težki trenutki so bili v hipu pozabljeni. Ostal je en sam velik krog prijateljev, krog ljudi, ki sem jih imela tako rada. Pred mano so se zvrstili obrazi profesorjev. Nekje v grlu me je globoko stisnilo. Iz polnosti svojega znanja so velikodušno dajali, mi pa smo hladnokrvno sprejemali, ne da bi priznali, da sprejemamo, da bi vsaj v duhu duše dali svoj - hvala - .

"Oprostite!" sem zašepetala. Nihče me ni slišal. Zavpila bi, da bi odmevalo po vseh učilnicah. Na vratih bi se prikazali predavatelji in začudeni strmeli vame. Za njimi bi se prikazale radovedne glave dijakov. Najbliže vratom bi si upali četrtošolci. Bili bi začudeni, toda razumeli bi in v njihovih očeh bi se prikazal tisti ljubljeni prijateljski lesk.

V duhu so se zvrstili pred menoj vsi razredi. Ustavila sem se pri drugošolcih. Kako plaho so lani stopali v veliko svetlo stavbo, ki bo odslej njihov drugi dom. In s kakšnim svetlim spoštovanjem so se ozirali v nas četrtošolce! Tako zelo so mi prirasli k srcu, da me je ob misli nanje še bolj zbodlo.

Moja draga gimnazija! Počasi sem pobožala steno, ki je bila vsa svetla in topla od jesenskega sonca. Stopala sem od vrat do vrat. Kakor tat sem prisluškovala. Pa saj sem tudi bila tat! Pri vsakih vratih učilnice sem ukradla trenutek gimnazijskega življenja. Glasovi profesorjev, ki so se mi včasih zdeli tako pusti, so me zdaj čisto prevzeli.

Na hodniku sem se ozrla skozi okno: Ajdovščina, v vsem bogastvu sončne svetlobe. V štirih letih je postala skoraj del mene. Pred vhodom gimnazije se je ustavil tovariš ravnatelj z dvema svojima kolegicama. Gotovo ga prosita za nasvet, kako bi se mogli še bolj nesebično razdajati mladim ljudem, svojim dijakom, sem pomislila. Nisem mogla odtrgati oči od njih. "Moja družina," me je prešinilo. Kako drag ti je dom, občutiš, šele ko ga zapuščaš. Meni je bilo hujo tisti trenutek. Pa če bi videla pred seboj še tako svetlo bodočnost, ne bi mogla ublažiti tope bolečine ob slovesu. Nekaj mene bo ostalo med vami, tovariši profesorji, nekaj mene boste imeli

vi, predragi mlajši sošolci!

Zdaj odhajam, ker me življenje kliče! Obljubljam pa, da se vrnem! Morda za kako spoznanje bogatejša, kakorkoli že! Kjerkoli bom - del mene bo vedno z vami!.....

Vaša Suzana Lulih

DIH ZEMLJE

Si že kdaj videl ciklamo? Že jeseni. Eno izmed zadnjih. Čisto samo, sredi odpadlega listja in rahlo porumenele trave. Si se že kdaj ustavil ob tej ciklami in dihal prav narahlo? In ko si stegnil roko, bi jo rad samo pobožal. In bil si sam.

Si že kdaj ležal na zemlji in gledal oblake? Bele poletne oblake. Si videl obraz z dolgo brado? Pa psa? In ladjo? Še nikdar? Potem ne veš, kaj je biti sam, čisto sam.

Si že kdaj poslušal reko? Z zaprtimi očmi. Ničesar nisi slišal, toda bilo ti je lepo in nisi bil več sam.

Si se že kdaj zbudil čisto sam, z mokrimi očmi, med štirimi stenami? Ko je prihajalo jutro in so peli murni. Rad bi pobegnil tem štirim stenam, v jutro, naproti soncu. Potem pa si se zavedel, da bi tvoj korak preglasno odmeval in da bi murni utihnili.

Poznam hribe, zelene barve. Sočne zelene barve, brez primesi modrine.

Si bil nekoč v dolini s srebrnimi smrekami? Ko si se vrnil čez nekaj let, nisi več našel lepote. Pa vendar je bilo še vse tako kot takrat. Še vedno tako divje in nedotaknjeno. In smreke so bile še vedno srebrne. Samo sonce ni sijalo.

Anka

POTI ŽIVLJENJA

I.

Žejen iskal je studenca,
obupal je že.
Pokrajina sovražna
vedno bolj suha postaja.

Hodi in hodi,
z močmi na koncu je že.
A tam v daljavi:
glej, vstaja nov dan!

Sonce rešitve mu svetli:
z veseljem v očeh zre v neskončnost.
Omagal je -
mrtev se zgrudi na tla...

II.

Neskončna pustinja -
pesek reže v boste noge;
sonce žareče
neusmiljeno žge.

Popotnik obupan
se je v puščavo podal -
pesek, sam pesek
in sonce žareče.

Hodil je hodil,
rešitve iskal.
Ni našel je -
ne mira in ne sreče.

III.

Morje, neizmerno morje peska -
veter je pihati začel.
Rahla sapica narašča
in se v vihar spremeni.

Žgoči pesek se vrtinči v vročini,
vroči vihar ga v neskončnost nosi.
Sonce žareče žge,
neusmiljeno divja orkan.

Samoten popotnik,
o, gorje tebi v viharju življenja,
gorje, če brez prijatelja stopaš v neskončnost -
viharno življenje te stre.

Victor Bogovič

MATI

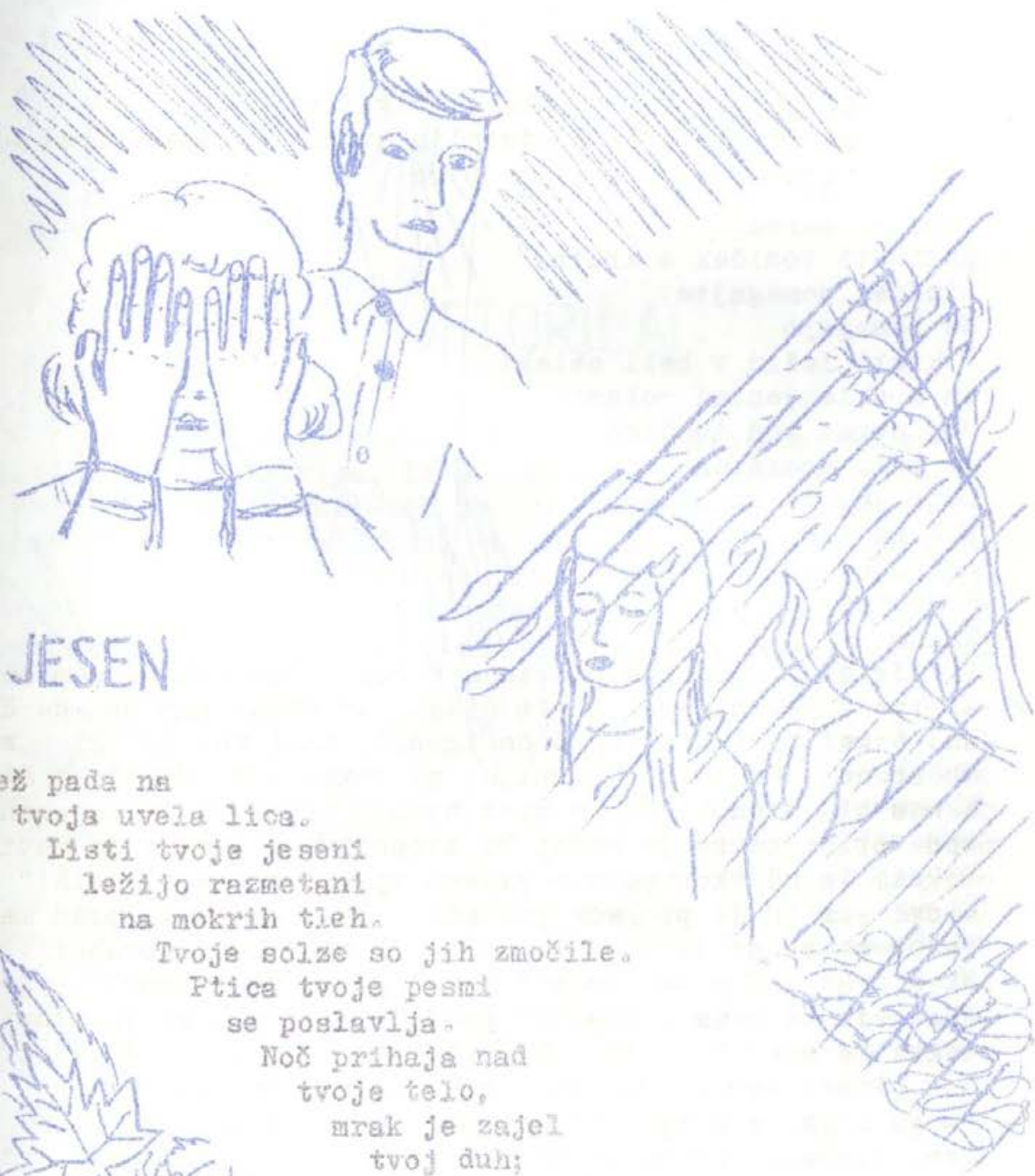
Prišla je od posvetovanja v Šoli. Nepremično sem sedel za mizo in čital. Ne, nisem čital, le delal sem se, da čitam. Čakal sem, kdaj se bodo zgrnili name vsi očitki o slabih ocenah. Ko pa je vstopila, ni rekla nič. Moreča tišina je nastala v sobi. Strah pred njenim prihodom in bojazen pred "pridigo" se je sedaj še stopnjevala. Tedaj je mati z otožnim in očitkov polnim glasom spregovorila: "Kadiš!" Zardel sem in jo proseče pogledal. Mati je stala pred menoj. V očeh pa so se ji svetile solze. V hipu sem izbruhnil: "Kaj potem, saj kadim za svoje!" Tedaj pa me je stisnilo v grlu. Odšel sem iz hiše v hrastov gozdič. Pred oči mi je stopila podoba matere: izjokane oči, po licih solze in očitajoč pogled. Tedaj sem se zavedal, kako velik greh sem naredil. Ne bom ga mogel z nobeno odvezo pozabiti. Te oči, ki so me vemer gledale, so me obtoževale bolj, kot bi se mati jezila. V meni se je prebujal obup in kesanje. Razklan sem se vrnil k materi. Izdavi sem: "Saj ne bom več!" In glej čudo, mati me ni zavrgla, na njenih licih je zaigral nasmeš.

Vendar sem vedel, da sem njenemu srcu zadal novo rano. Tedaj sem se spomnil Cankarjevih besed: "Vem mati, tvoje telo smo uživali in tvojo kri smo pili..!"

Sklenil sem, da bom poslušal prepričati vzroke za materino žalost in ji napraviti življenje veselo.

Nikoli več te ne bom žalil, mati!

Brečelj Bogdan

JESEN

Dež pada na
tvoja uvela lica.
Listi tvoje jeseni
ležijo razmetani
na mokrih tleh.
Tvoje solze so jih zmočile.
Ptica tvoje pesmi
se poslavlja.
Noč prihaja nad
tvoje telo,
mrak je zajel
tvoj duh;
slišiš le še glorio
svojih dni in
zaspiš.

POGREB

Pogreb.
Kdo je umrl?
Nihče ne ve.
Poslušajte me, ljudje,
jaz sem umrla.
Mar ste slepi,
res nič ne vidite?
Ne vidijo.
Za mojim pogrebom ne gre
nihče.
Še pogrebci ne.
Sama si moram
porivati voziček s krsto.
Ljudje, pomagajte!
Ne pomagajo.
V krsti ležim v beli obleki
in s sklenjenimi rokami.
Moj obraz pod tančico
je bel, prozoren.
Lepo je, če si mrtev.
Nič ne veš.
Smehljam se.
Krohota.
Tulim.
Ljudje me ne slišijo.
Za božjo voljo,
čujte me!
Mučim se.
Krste ne morem
spraviti v jamo.
Pa saj še ni skopana!
Človek, skoplji mi jamo,
jaz sem mrtva.
Ni človeka.
V zemljo sem sama
izgrebla luknjo,
zasula sem se
s kamni in peskom.
Nihče me ni blagoslovil.
Sama se bom:
Počivaj v miru!
Amen.

LUŽE

Luže.
Vse polno jih je.
Umazane so.
V njih se odseva nebo.
Sonce bo posijalo
in jih posrkalo vase.
Luže.
Ni jih več.
Cesta je čista.

Debo

KAJ SEM STORILA

Velikokrat v življenju sem užalila človeka, ki sem ga ljubila. To je krivica, ki je ne moremo popraviti z lepo besedo, z dobrim delom. Greh je storjen, hote ali nehote, morda se niti ne zavedaš, kdaj si izrekel žaljivo besedo. Ta boli prizadetega, pa tudi tebe, ki ti je morda žal, toda prepozno. Srce te pa sodi. Pravično in ne pozna malenkosti, ne razlikuje med nalašč in nehote storjenim grehom. Moje ostre besede največkrat zadenejo prav mojo mamo, ki pa si jih gotovo najmanj zasluži.

Bilo je pusto, megleno in žalostno jesensko popoldne. Zunaj je bilo vse tiho, okna v moji sobi so bila zamegljena in redke dežne kaplje so enakomerno in dolgočasno udarjale na šipe. Sedela sem v gugalniku, nerazpoložena zaradi pustega vremena, in brala očetovo knjigo. V kuhinji je bila mama. Rekla sem ji, da se bom učila. Čutila sem, da ne delam prav, da goljufam sebe in mamino zaupanje. Za vsak primer sem imela pod očetovo knjigo odprt zvezek za biologijo. Mama me je dvakrat vprašala, kaj delam in obakrat sem se ji zlagala. Vest se mi je pričela oglašati, toda poglavje v knjigi je bilo tako zanimivo, da sem pozabila na vse okoli sebe, preslišala pa sem tudi mamo, ki je prišla v sobo. Slučajno sem se dvignila, da bi prižgala luč in obstala sem kot vkopana. Pred menoj je stala mama in me žalostno gledala. "Zakaj mi lažeš?" me je tiho vprašala. Te besede so me zadele kakor sunek v srce. Lagala sem, in to mamí, ki me

ima tako rada, da bi za mojo srečo žrtvovala tudi sebe. Zakaj se mi je moralo to zgoditi? Kot obsojenec sem brez besed stala pred mamo, nisem si ji upala pogledati v oči. Ni me karala, ni ponovila običajne pridige, ni me udarila. Tiho, kot je prišla, se je obrnila in odšla iz sobe. Teda j nisem mogla več zdržati, tudi sama sem sterla ven. Mam sem našla v kuhinji. Razočarana in ogoljufana se je naslanjala na okno in zrla nekam daleč v meglen jesenski večer, na okensko polico pa so kapljale njene grenke, grenke solze...

Dolgo je že od tega in pravijo, da čas ozdravi bolečine. Takrat sem tudi jaz mislila, da bom pozabila na to, toda ta dogodek je ostal globoko v mojem srcu, spominjam se ga jasno, kot bi se zgodil včeraj in vsakokrat, ko se spomnim nanj, se mi oči napolnijo s solzami, saj vem, da sem takrat storila mami nepopravljivo krivico, da sem njenemu že tako prevečkrat ranjenemu srcu zadala še en udarec, ki ga nikdar ne bom mogla popraviti.

Isla Čermelj

VEČER PRIHAJA

Sončni žarki se raztapljajo
v sinjem morju.
Oblaki tiho in mirno
plavajo po nebu
Vetrič rahlo drsi
nad polji.

Njegov šum je
tih in spokojen.
Ob potoku
prepeva slavček
svojo pesem.
Večer prihaja.

SPOMIN

Hrepenim za veličino
tvoje duše, ki je
kakor odsev mesečine
v bistri reki.

Enkrat bi srečal rad
tvoj nasmeš
v kosarcu studenčnice
ob jutranji sori.

Lažnive sence tvojega
srca me objemajo,
ko se utapljam
v valovih navsakdanje sreče.

Edinstven utrip srca,
ki ga še čutim,
mine, kakor se
utrne zvezda.

Na mizi stoji
kristalna vaza, polna vrtnic,
ki me spominja
na tvoj ponos.

In dan je minil,
minile so misli, želje,
ovele so cvetlice,
ostala si ti.

MIDVA

Objemajo naju žarki sonca,
ko sama stopava po prašni cesti.
Nekje v daljavi prepeva slavček,
ker se veseli pomladi.

Vedno, ko te pogledam,
mi vrneš pogled in se nasmehneš.
Nato se zazreš v daljavo
ter prisluhneš koncertu ptic.

Brez besed, zasanjana,
se sprehajava in sva srečna.
V tej pomladanski harmoniji
iščeva neznano poezijo.

Sot. Regal Marjan

KAJ PRİČAKUJEM OD ŽIVLJENJA

Saj reš! Zakaj pa živim? Ne vem! Morda... V dneh, ko ne moreš pogledati čez grmado zvezkov, sploh ne pomislim, da obstoja še en dan za jutrišnjim. Živim predvsem za jutri. Na vprašanje, kaj pa pojutrišnjem, lahko odgovorim samo, bomo že še videli. Zapreke podiram med potjo. Le redko vnaprej. Učim se za boljše življenje. Ali res?

Moj poklic je samo fantazija, ki je nastala ob trenutkih samote in zamišljenosti.

Vzbudi se mi misel o podobnosti z grozdem ob slabi letini. Kmet hoče iz njega iztisniti vsako kapljo soka, toda zaman. Jagode so izsušene. Iz njih ne bo nič prikapljal.

Morda pa se bom le rešil teh mučnih dni. Vsak si želi boljše prihodnost. Verjetno bi opustili garanje, če bi vedeli, da nas čaka propad.

Želje po poklicih, ki bi prinašali kupe denarja, počasi izginjajo iz naših misli. Ves dan porabimo za piljenje v glavnem že poznanih snovi. Proti koncu leta se ti pozna na obrazu tvoje delo. Toda tudi učenje, ki nam bistri duh, ni vse. Kaj pa družba? Tu se moraš sam znajti. Le malokdo ti lahko pove o tem, kako si dobiš prijatelja, ki te ne bo pustil na cedilu. Brez gimnazije lahko živiš. Pa brez družbe? Postal bi nič. Taval bi po svetu zlobe. Če te družba sprejme v svojo sredo, si lahko srečen. Nekdo izmed družabnikov ti bo v stiski že pomagal. Morda pa te družba zavrže. Poskušaš se še kje drugje uveljaviti. Prezirati začneš vse prikazni, podobne človeku. Zaprš se vase in počasi, toda nezadržno usihaš. Ne poskušaš se več pobrati s tal, ker ponovno pričakuješ udarec.

Kljub temu pa si želiš naprej. Morda se spomniš šolskih dni. Obudi se ti želja po študiranju. Ponavadi pa to hitro mine. Ko se tega zaveš, je že prepozno. Ne moreš več nazaj. Napeti moraš vse sile, da končaš šolanje in s tem zadovoljiš sorodnike, katere predvsem zanima spričevalo. Na trud, ki je v tem številu vložen, nobeden ne pomisli. Torej študija je konec. Poklic je pred teboj. Težav je konec. Kje pa! Družba ne potrebuje lenuhov. Čas je, da se odločiš. Družba hoče ljudi, ki dajo vse. Ti pa si se pilil za boljše življenje v prihodnosti. In sedaj?

Vse drvi mimo tebe na eno ali drugo stran, samo ti stojiš in čakaš v upanju, da se ti kdo pridruži.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM O.S. TOV. MARTINOM GREIFOM-RUDIJEV

Prav gotovo vsakega mladega človeka zanima tema "mladina naše občine". O tem bi se lahko pogovarjali in pogovarjali, pa še bi nam zmanjkalo časa. Da bi spoznali le delček tega, sem odšla k predsedniku naše občine tovarišu Martinu Greifu in ga poprosila za kratek razgovor. Veselo me je povabil v svojo pisarno.

- TOVARIŠ PREDSEDNIK, ZASTAVILA VAM BOM MALO ČUDNO VPRAŠANJE: KAJ OBČINA NUDI, KAJ DA MLADEMU ČLOVEKU?

- Občina nudi materialne pogoje, da se mladinsko delo lahko razvija v določenih smereh: športu, kulturi, izobraževanju. Največ pozornosti posvečamo šolstvu. Če le-to primerjamo z drugimi občinami, lahko ugotovimo, da je šolstvo v naši občini zelo zaostalo in zapostavljano. V petindvajsetih letih po osvoboditvi se nismo dovolj zanimali za napredek šolstva. Na žalost sem pa v tem kratkem času, ko sem tu v Ajdovščini, opazil neaktivnost mladine. Opazil sem, da mladina ne da nikake iniciative, da bi se udeleževala v kulturnem ali prosvetnem življenju. Res je, da so dejavnosti gimnazije pozitivne, toda kot edina srednja šola v naši občini bi morala biti hrbtenjača, nosilec kulturnega življenja. Ni dovolj, da kulturno poslanstvo, ki ga ima, posreduje le v mestu samem, mora ga širiti tudi po vaseh. Seveda je to povezano z žrtvami posameznikov, z materialnimi stroški. Občina bi bila pripravljena kriti materialne izdatke, potrebna pa je še vaša trdna volja.

- MNOGO GOVORIMO O POMANJKANJU KADROV. ŠKORAJ V VSAKEM ČASOPISU LAHKO REDNO BEREMO O TEM PROBLEMU. KAKŠNA JE SITUACIJA PRI NAS?

- Naši kraji so bili včasih znani po pisateljih, pesnikih, po velikih ljudeh, ki so izhajali od tu. Danes pa je čisto drugače. Imamo tri tisoč otrok, od teh jih niti 50 % ne konča obveznega šolanja. Iz vseh osnovnih šol lahko zberemo komaj dovolj učencev za en prvi razred gimnazije. Naše kmetije propadajo, delo je treba iskati v mestu. Delo pa dobiš, če kaj znaš, če svoje znanje, pridobljeno v šoli, lahko nudiš drugemu. Tako nam na eni strani primanjkuje kvalificiranih ljudi, ljudi z visoko izobrazbo, na drugi strani pa razpolagamo z nekvalificirano delovno silo, s fanti in dekleti, ki komaj končajo osemletko. In niso redki primeri, ko morajo s

trebuhan za kruhom v tužino.

Mislím, da je študentski ali posejiti dovolj, lahko rečem, da zanje niti ni prave zainteresiranosti, za visoke šole še celo ostajajo.

- KAJ PA TELESNA VZGOJA, ŠPORT?

- Telesna vzgoja je Ahilova peta v naši občini. Lahko se primerjamo le z najbolj zaostalimi kraji v Jugoslaviji. Obstaja le nogomet, rokome, košarka, kar je glede na množico športnih panog zelo, zelo malo ali skoraj nič.

Vsako se izgovarja: ni telovadnice. Toda v naših krajih klimatski pogoji omogočajo, da se lahko osem, devet mesecev telovadi zunaj, na prostem. Poleg tega pa imamo telovadnico v Dobravljah, v Vipavi, telovadnico "Tekstine" v Ajdovščini, ki jih pa uporabljajo le v šolske namene. V njih se ne razvija športno delo delavske in vaške mladine. Prizadevamo si, da bi aktivnost mladine bolj razživel, da bi mladina sama pokazala zanimanje za šport.

- ČE SE POGOVARJATE S KATERIKOLI MLADIM ČLOVEKOM IZ NAŠE OBČINE, GA POVPRATE PO ZABAVNEM ŽIVLJENJU V NAŠEM MESTU, VAM VSAKO NAJPREJ "SERVIRA" MLADINSKI KLUB. KAJ NAM LAHKO POVESTE O TEM?

- Če je mladina pripravljena narediti klub, smo tudi mi pripravljeni pomagati materialno. Toda ta mladina mora biti aktivna, organizirana. Pobuda za klub mora priti s strani mladine, ne pa z naše strani.

- DOVOLITE MI, DA VAS NEKAJ VPRAŠAM: ALI ZAIDETE KDAJ MED MLADE IN SE Z NJIMI POGOVARJATE IN - KAKO GLEDATE NA DOLGE LASE IN KRATKA KRILA?

- Vedno iščem priložnosti, da pridem v stik z mladino, da se z njo pogovarjam. Imel sem že razgovor s kmečko in delavsko mladino v vasi Vrhpolje. Ugotovil sem, da se naša inteligenca, ki se zapira v ozke kroge, in prosvetni kadri po vaseh kaj malo zanimajo za izvenšolsko dejavnost mladih, za izživljanje mladih v prostem času. Trudim se, poskušam omogočiti, da bi prišla mladina na odgovorna delovna mesta. Delo je treba predati v roke mladih in jih k temu pritegniti. Lažje pa je to storiti, dokler smo mi še tukaj.

Vsaka revolucija temelji na mladih. Smešno bi bilo trditi, da se današnja mladina ne more aktivirati. Treba je imeti voljo, trdno voljo do dela, do uspeha.

Glede mode pa tole: Vsak mlad človek se hoče nekje uveljaviti, pokazati pred ljudmi, s katerimi dela. Če nima druge

prilike, pokaže to v oblačenju, v zadnjih krikih mode. Norda bo jutri pokazal svoje želje po uveljavitvi v branjenju svoje domovine, če bo to potrebno. Ne moti me, kako se fant ali pa dekle oblači, važno je, da ima dobre vrline, da je dober delavec ali dijak.

TOREJ, DRAGA MLADINA, ZBUDIMO SE IZ SANJ IN AKTIVIRAJMO SVOJE MOČI, DA BOMO V ŽIVLJENJU LAHKO KAJ DOSEGLI!

Dako

ABICCGNE X
LKOLDI M V Ž
PSSSSST C B
YOKHLLJNC
I1000000 D r o
g a n z z & k
o m c i r a ?

MON SÉJOUR À PARIS

Je voudrais vous raconter comment j'ai passé deux mois de mes vacances à Paris. Je ne vous raconterai pas quelles curiosités j'ai visité, parce que vous en avez déjà parlé à l'école et les curiosités il faut les voir et pas les raconter.

Le premier mois je ne suis pas allée à l'école parce que j'avais voulu tirer tout le temps pour voir les monuments pour faire les excursions autour de Paris et pour me promener dans les jardins de Versailles.

Le deuxième mois j'ai logé d'un foyer de Jeunes Filles Françaises. J'étais dans une chambre avec une fille qui s'appelle Viviane. Elle habite à Moulignon mais pendant les vacances elle a fait le pratique dans un bureau à Paris. Le deuxième mois j'ai commencé à fréquenter l'école à l'Alliance Française. J'ai pris le métro et après quelques minutes je me suis trouvée devant un grand bâtiment. Je n'étais pas sûre si c'était l'école que j'avais cherché. J'ai demandé une étudiante et j'ai vu que j'avais eu raison. Je suis entrée et je me suis faite inscrire. L'employé m'a donné la carte d'étudiant où j'avais vu: deuxième degré troisième mois, salle 33, deuxième étage. Oui, d'abord j'ai dû payer quatre-vingts francs pour un mois.

Premier jour j'étais en retard. J'ai frappé à la porte 33 et le professeur m'a ouvert puis je suis entrée. Je n'ai pas tort si je vous dis que tout le monde était devant moi. Le professeur a demandé s'ils voulaient que je vais avec eux dans la même classe. Et chacun a répondu "Oui" dans sa langue. J'ai entendu: "Oui, yss, si... peut-être "da" aussi. Je me suis assise et au bout d'une minute le professeur dit: "Prenez une feuille de papier, s'ils vous plaît. Nous avons soupiré et j'ai pensé: "Toujours la même chose." Mais, ce n'était rien. Tous le deuxième jour nous avons dû écrire les dictées, faire la conversation... A ma droite était assis un petit Vietnamien. Il parlait très mal français, mais il était très gentil. A la fin de l'école tous les étudiants ont commencé à parler d'où ils venaient et qu'on pouvait voir en Italie, en Autriche, en Yougoslavie... Une fois j'ai dit à un Tchécoslovaque que nous avions la mer et qu'ils ne l'avaient pas. Il m'a répondu: "Oui, c'est vrai, que vous avez la mer mais nous, nous avons le Russiens que vous n'avez pas. Je suis restée muette. Quelquesfois Vivianne m'a attendu devant l'école et quand j'ai fini mes cours nous

avons pris la direction vers le Parc du Luxembourg un de plus grande parcs à Paris. Il n'est pas loin de l'Alliance Française. Au milieu du parc il y a un grand palais. Le parc-ci est plein d'arbres d'arbustes, de fleurs et de gens aussi. Quand on s'assied dans ce parc on ne peut pas croire qu'on est à Paris qu'autour de lui il y a dix millions d'habitants et plusieurs touristes qui sont toujours les étrangères pour les Parisiens. Si l'on veut s'asseoir dans le parc du Luxembourg, devant la Tour Eiffel ou où que ce soit on doit payer un demi franc. Les Parisiens savent tirer du profit de tout. Paris est une des plus chères ville sur le monde. La question principale est si souvent "l'argent".

De cette manière j'avais passé mes vacances à Paris. Je suis venue et je ne regrette ni un moment que je l'ai brisé là.

Toujours j'ai pensé que Paris était la ville de mes rêves et il reste pour toujours.

I VISITED ENGLAND

My aunty who lives in England invited me to come and to stay with her for a month. I accepted the invitation with pleasure. At the beginning of July I have already been in Hastings. I travelled through Austria, Germany and Belgium by train and by boat accross the Channel. The sea was calm and I had a very good passage. I found that the Channel isn't so narrow as it looks on the map. A boat needs three hours and a half for traverse it.

Already at Dover I recognized the English people. I must say that they are very kind. They help you at any time and everywhere. Soon I recognized the English way of life. And I drank so well known tea three times a day.

But I must say that I became enthusiastic about England. English landscape is beautiful. Everything looks so green and beautiful. And the English grass looks like a green velvet. To my great surprise the weather was the whole of July very fine. I didn't need my umbrella.

First of all I had to see Hastings. It is a big town which is situated along the coast. The houses are small. They are built in a characteristic English style. It is a calm town.

My first little longer trip was to Lyon Park which is only 9 miles far from the centre of London. It is a wonderful botanical garden which is one of the biggest gardens in the country.

A very great experience for me was a trip to Windsor Castle, a beautiful castle of Royal Family. It is the magnificent building which commands a splendid view over Thames and Eton College. All the rooms are beautifully furnished and decorated with pictures. On the walls you can see the paintings by Van Dyck, Rubens, Rembrandt, Verrio and by some other great artists. The floors are covered with carpets. The huge carpet which is reputed to be the largest seamless carpet is in Waterloo Chamber. This room has a table which can be extended to sit 150 persons. Very interesting and funny are the guards. I saw the changing of the Guards. This ceremony looks very funny. Maybe not for English people but for foreign tourists.

I admired the Castle about three hours but it takes you a week to see everything.

It is naturally that I visited the capital of England too. I know that everyone heard much about it but to refresh our memory. I will write something about it. Well, the capital is London, a town which has nine million inhabitants. It is a great contrary of Hastings. London is such a busy enormous city. This is a big port as well as one of the biggest business centres in the world. The traffic in the busy London streets is enormous. One of the busiest streets in the centre is Oxford street. The pavements are crowded with people, you can see people from all the world. London has many parks. The best known of all is Hyde Park. The town is full of interesting things. I can enumerate some of them.

I am sure that each visitor in London admires the Houses of Parliament and the famous Clock Tower called Big Ben. Not far from Big Ben stands Westminster Cathedral. Very known is Trafalgar Square with Nelson's Column in the middle. The finest medieval fortress in the world is the Tower of London. I think that it is a symbol of London.

The important building is the Post Office Tower too. It is the tallest building in London. Near the top there are viewing platforms from which one can see London like on a map. One of the most surprising curiosities in London is Madam Tussand's Wax works Gallery. The figures are made from wax and in natural size. It seems that they are living persons. Here are collected all important and famous persons. By the way I saw our president Tito. In this house you can see the statesmen, entertainers, sportmen, philosophers, assassins, ecclesiastics etc.

It is really interesting to see this curiosity of London. If you go to London, you have to visit it.

But take my advise: "Don't go to England without money". Here I think English money, not dinars otherwise you will have trouble to change in pounds.

I told you this, because I hadn't much money and I could buy only some souvenirs.

Monak

H O R O - 18 - S K O P

Kozorog: Pjevā si predramb, glej, da te mami na
zasa s cigareto in v zepu. V soboto boš obogatelo.

Urva: plovčice bitje. Ne puščaj dežnika doma.

Vodnar: Pusti ga pri miru in poslušaj s Tomo
vater. Kol se dovajšino, sicer ti bo trda predla.

Rebi: Ne pijani v halucini! Čepate vedno spronofaj na
porco, sicer ti je bo dež opral. Zapiraj vrata, da ne
bo prepika. S profesorji delaj v jekovcih.

Oven: Ne imituj slave svoje prednikov. Ne bodi preč
dramatiziraj. V igračini boš dobilo 1-2. Pismo ti bodo odpeli.

Bik: Najmanj v roge, kajti blizu se boš. Lepa due
boš poklecano v skornice. Učenje matematike ti staneje

Dvojčka: Opusti misel na smrt. Izjeto je prelepo. Rešil te
bo solski zvonec. Ne barvaj si las. V kratkem ljube-
senko prisoj; tehtnica ti dela preglavice. Varčuj.

Rak: Pazi, da ne boš šlo kakor izigat. Izgibaj se
rečanja s profesorji. Studij biologije v marcu. Joda
v droge. Ne delaj si študi, čas bo povedal jesni.

Lev: Održi se! Ne želi svojega bližnjega žene (moja)!
ko hodis po cesti, poka ž zepa! Doma bo mervika,
treščilo bo pri kemiji. Pazi se tekmecev.

Devica: Ne stori tega danes, kar lahko nekdo drugi
stori jutri. Troja tečnost nekomu preseda. Ne preklinjaj!
Kruh je v roči, ljubezen v zopri.

Tehtnica: Rodi vedno k spovedi. Pazi, da te ne poro-
utli na mogo. Pojed k zdravniku in se prepričaj s svojim zdravjem.

Skorpijon: Ugotovi, če bo v petek opoldne na maturo
dramatiziraj. Ključ na abarh ti ne pristajajo. Radno ti
ti ti tevi. Zameje prisoj v zelo dobro orientirano

Stolec: Najhja ti prečimost. Kupi v glavnik in
radirko. Bi francošini se glej knižni, knižni
boš moral k steklistu. V soboto pojdi na ples.

HUMOR

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNI UREDNIK: Marko SLOKAR

LIST OPREMIL: Etbia BRAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda FAVLIČ, Zdenka
KOREN, Anka BRATUŽ, Bogdan BRECELJ

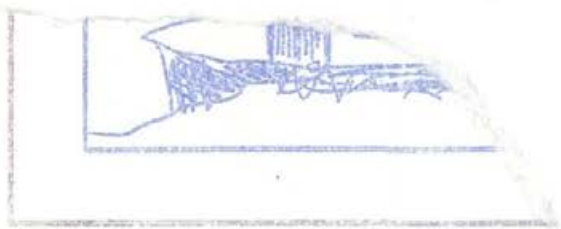
7/10/10

7/10/10
7/10/10
7/10/10

7/10/10

7/10/10
7/10/10
7/10/10

00td
9
145
2

20 izvor

GLASLO
GIMNAZIJE LUBO
RJDONŠČINA III.

Slovenski kulturni praznik

Sem dolgo upal in se bal,
slovo sem upu, strahu dal;
srcé je prazno, srečno ni,
nazaj si up in strah želi.

Bilo je pred stoenaindvajsetimi leti. Ob koncu noči, še pred jutranjim svitom je umiral mož. Slabe-ga pol stoletja burnega življenja je ostalo za njim. In drobna knjižica poezij.

Kot kmečki sin se je odtrgal od grunta. Šel je v svet. Postal je doktor prava. Vse do zadnjih let z oznako človeka svobodnega duha ni mogel dobiti last-ne advokature. Že zlomljen in bolan se je naposled vrnil iz Ljubljane v Kranj, na pol poti proti svoji rojstni vasi Vrbi.

Spomenik domačemu kraju je postavil v sonetu:

"O, Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b'uka žeja me iz tvoj'ga sveta,
speljala ne bilà golj'fiva kača."

Po premnogih razočaranjih v svetu sanja o tihi domači sreči:

"Žvesto srce in delavno ročico
za dobo, ki je nima milijonarka,
bi bil dobil z izvoljeno devico..."

"Sonetje nesreče" so torej pesnikov izraz v ne-moči, v odporu proti "sovražni sreči", ko se težave v njegovem življenju zgostijo do vrha, a mu prav zato zbude še večjo željo, da bi se prerodilo in napre-dovalo tudi slovensko ljudstvo.

Lepote svoje gorenjske domačije z bližnjim Blej-skim jezerom in s Triglavom v ozadju opeva v "Krstu pri Savici";

V ona zad' stojé snežnikov velikani,
poljá, ki spred se sprósti, lepotije
ti kaže Blejski grad na levi strani,
na desni griček se za gričem skrije.

Prešernovo pesniško delo je nastalo v drugi četrtini preteklega stoletja. Ves čas ga je ovirala trda borba za obstanek, a v tej borbi se je izkazala moč njegovega genija. Njegova popolnost nas še danes preseneča.

Prešeren je bil v prvi vrsti pesnik ljubezni. Kot človek in kot pesnik je bil popolnoma v njeni oblasti. Kot človek je izkusil njenih grenkob več kot njenih sladkosti. Kot umetnika ga je prav ta sila dvignila v izbrano družbo največjih duhov človeštva. V mladeniških letih navdihuje ljubezen Prešernu lahkotne in mile, včasih objestne in prešerne stihe. Često je to preprosta, naravna erotika, včasih pa že višje, prečiščeno čustvo. V Ljubljani ga v najlepših letih zadene "ljubezni strela" naravnost v srce:

"Trnovo! kraj nesrečnega imena;
tam meni je biló gorje rojeno
od dveh očesov čistega plamena."

V tem ljubljanskem predmestju je "z oči nebeškega vržena puščica" vžgala v pesniku "iskro ognjeno, ki ugassit' se ne da z močjo nobeno." Oči nebeške so sijale z milega obraza ljubljanske krasotice Julije Primičeve. Že iz samih Prešernovih pesmi spoznamo pravi Julijin obraz. Julija ni bila nedovzetna za vse pesnikove izlivi, a bili so ji le bolj pesniški poslastek k vsemu drugemu blestečemu okolju njene mlade sreče. Če naj bi Prešernova ljubezen ne bila brezupna, bi morala biti Julijina glavica hudo romantična in prav nič praktična. A Julije ni mikalo, da bi zadržala k plebejskemu doktorju. Rajši je ostala v velikem oltarju oboževanega malika in zrla napol pomilovalno, napol odpuščajoče na trubadurskega pevca, ki je milo zdihoval, a je znal tudi zbošiti in raniti, ki je zaman hrepenel in medlel, a je znal tudi očitatí, spravljati v zadrego, dražiti in šibati, ki je prebiral vse strune od vzdihla in molitve do rotenja in zaklinjanja, od dehtečega oboževanja, do

spotekljivega pesniškega maščevanja. Bili so trenutki, ko se je pesnika polaščal obup ("Kam?"):

Ko brez miru okrog divjam, ...
kam nese me obup, ne znam.
Samo to znam, samó to vem,
da pred obličje nje ne smem,
in da ni mesta vrh zemljé,
kjer bi pozabil na gorjé.

Iz trpeče duše so klile "mokrôcveteče rož'ce poezije" v pesmih in gazelah, v sonetih nesreče in v Sonetnem vencu, spletenem iz štirinajstih sonetov, katerih zadnji je magistralski akrostihom: Primicovi Juliji.

Manj pesniška, skromna, vsakdanja človeška ljubezen je vezala Prešerna več let na lepo, a zanj preveč preprosto Ano Jelovškovo, ki je postala mati njegovih otrok. Iz takih doživljanj je pesnik vzbrstela globoko občutena pesem "Nezakonska mati".

Med ljubezenskim trpljenjem in obupom se je čistilo in krepilo pesnikovo domovinsko čustvo. Zmehom živeje se je Prešeren zavedal obupnega položaja svojega naroda. V uvodu h "Krstu pri Savici" je približal:

Največ evetá otrokom sliši slave -
tja bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosti vol'jo vero in postave.

V sonetu "Matiju Čopu" pojasnjuje, da si je to pesnitev zamislil kot elegijo, s katero se poslavlja od mrtvega prijatelja. In, zavoljo neuslišane ljubezni se odpoveduje zemeljski sreči.

Kakor da čuti bližajočo se pomlad, je že 1844. leta zaklical v "Zdravljici":

"V sovražnike 'z oblakov
rodu naj naš'ga trešči grom!
Prost, ko je bil očakov,
naprej naj bo Slovencev dom!

Ob "Zdravljici" in drugih Prešernovih pesmih so se vzgajale in navduševale generacije najboljših borcev za pravice tlačnega ljudstva, s Prešernovimi verzi na ustih so šle v boj naše partizanske brigade, z njegovo pesmijo v srcih so nam priborili svobodo.

SENCE

Skoraj je že tema. Sonca ni več, ostale so le sence, ki se plazijo po zidovih in rišejo strahotne prikazni.

Sama sem. Obraz opiram na razprte dlani in strnim v zid. Po licih mi tečejo solze, padajo navzdol po rokah in se pri komolcih vpijajo v blazino.

Hudo mi je, a ne vem zakaj. Čutim potrebo, da se izjočem. Zato jočem.

Gledam sence, ki se vedno hitreje raztezajo in si prizadevajo, da bi me dosegle. Strah me je. Z roko potegnem preko oči in skušam lažneje pogledati. Tedaj zagledam na zidu pred sabo črno senco. Senca svoje glave in ramen. Kakšna je! Razvlečena, nečloveška. Zganem se jaz, zgane se senca. Sklonim se in senca izgine. Ne dvignem se. Telo je težko, obleži. V polmraku odpiram oči in gledam v zid. Toda sence ni! Odvisna je od mene! Ni sposobna, da bi se sama dvignila. Nikogar ni, ki bi ji pomagal. Nikogar. Vsi so slepi, gluhi.

Sence, kje ste? Ozrem se in jih vidim visoko na stropu. Visoko so, visoko. Torej se jim je posrečilo. Dosegle so, kar so si želele. Uživajo visoko na stropu, pri luči in se ne zmenijo za mojo senco, ki se ne more dvigniti.

Odločno se zganem. Sedem na rob postelje. Senca nenadoma zraste. Ni mi hvaležna, ker sem jo dvignila. Nema me sovražno. Svoje temne, mrzle kremplje uteka za mano. Še malo in zgrabila me bo.

Prehitela sem jo. Vstala sem. Ne, ne... Zrasla je, zopet je zrastle. Na sredini stropa je. Ko jo zopet pogledam, ni več tako grda. Naumna se mi, na njenem licu je izraz hvaležnosti. Sedaj žele je hvaležna, srečna. Visoka! Zasedla bo draga, še malo in

zasenčila jih bo. O, ne! Ne bo jih. To so le moje sanje. Plaho, z grozo sem jo ustvarila. In sedaj upa, da bo postala največja, bolj vidna.

Senca. Gledam te in te vidim. Vesela sem te. Zato si ne upam zganiti se, sest, vleči se. Potem bi te bilo konec. Nihče ne bi opazil, da te ni več. Vse bi raslo brez tebe, uspevalo. A vendar! Nočem te izgubiti. Moja si, rada te imam. Čutim, da sem odgovorna zate. Ti bi mi očitala, če bi ti pustila, da propadeš. Nočem očitanga. Zato bom tu stala in te ohranila.

Gledam v strop, gledam senco in vrat me boli. Mimo prileti muha. Zdrznem se. Ozrem se po sobi. Stojim v poltemi, obdajajo me vsi znani predmeti. Na omari še vedno sedi medvedek. Vsakokrat, ko ga pogledam, me spomni na prva otroška leta. Ozrem se na strop, kjer je še vedno senca. Toda sedaj mi ne pomeni ničesar več. Zmajam z glavo in tudi senca odkima.

Od nekoč glasba. Nežni, tihi zvoki kitar. "Ta je že stara. Lajna!" bi rekel maraikdo. Meni je še vedno všeč. Kitare. Umetnice, ki čutijo, ki znajo jokati, vriskati, pripovedovati in skrivnostno mrmrati. Toda danes? Danes molčijo.

Megla pred očmi. Zopet jočem. Neumnost. Sedem na posteljo in iz vazice na mizi povlečem velik makov cvet. Tiščim ga v roki. Gledam v žametne, zmačkane rdeče liste, gledam v črne nitke na sredi. - Zamižim in močno pihnem vanje. Odprem oči. Rdeči, v poltemi skoraj črni listi, ležijo v mojem naročju. Iz pesti moli le zelen poganjek in na njem nekaj črnih betičastih izrastkov.

Kaj se je zgodilo? Mak se je osul. Ni več rdečega venca. Ni več krošnje, ki je varovala življenje. Rdeči mak se je osul. Kako hitro se je to zgodilo!..... Mak se je osul.

Kaj to pomeni? Sploh to kaj pomeni?

Zolanka

OH

Moja soba.

Sedim.

Ona ob meni.

Molčiva.

Stene naju

poslušajo.

Sezujem si

čevlje

ter jih očistim.

Ozrem se

na klop.

Ni je več.

Obujem se

in stopim

k oknu.

Gledam sivo

asfaltno cesto.

Nekdo je

v kopalnici.

Potrkam. OH...

Schlegel

DELOVNI DNEVI

Vsak dan gledam
povožene mačke,
pajke v hotelih
in vodo v kozarcu.

Včasih poslušam
cviljenje miši,
ki se sprehajajo po siru
v skladišču naše trgovine.

Često pljuvam nekatere barvne
članke v časopisih,
ker raje prebiram
o umorih, tatvinah...

Kritiziram politike,
ker dobivajo honorarje
na račun sestankov o vojnah.
Sovražim vojno.

Golobi osirajo palačo OZN,
da dobijo
zaposlitev črnci.
Nočem rasne diskriminacije.

Prebiram tuje
pornografske časopise,
ker je naš
papir nekvaliteten. -

Schlegel Marjan

TRENUTKI

Zavita v plašč
sanjavih barv
se med vejami dreves
nasretnila je jesen.

Drevje nam podarja
poslednje opoje svoje lepote,
ker je vrhove gora že
objela sivina neba.

Utrujeni valovi reke
poslušajo umiranje narave,
ker vedo, da veseli bodo vsi,
ko se spet zvonček prebudi.

Schnee

SPOMIN 69

Jasnina iz dlani neba
se razgrinja nad polji,
tam išče resnice,
ki ji ga podarja tvoje srce.

Narcise krasijo park,
v katerem se
sprehajajo zgodbe;
le ptice jih razumejo.

Alegoričen je spomin
na preteklost življenja,
le iluzije duš
se tam še nasmihajo.

Jok je utonil
med svetlečimi kamni,
sivina je prekrila drevje;
tam umira upanje.

Iščem iskrenosti;
glej, oblaki vedo,
da hitim v puščavo
iskati pot prijateljstva.

Schnee Maryam

ZEMLJA

Zarila sem roke v rodno grudo,
vlažna zemlja mi je spolzela skozi prste.
Zagledala sem se v njeno lepoto.
Njen dih mi je segel v srce.
O, zdaj vem, kje so očetje črpali moč,
neustrašenost, pogum za boj!
Tvoj dih je božal njihova srca,
tvoja bližina jim je bila vino in kruh!
Niso se strašili pušk,
junaško so padali kakor trava na polju.
Čutili so, da umirajo zate,
vedeli so, da se bodo v tebi odpočili.
Ljubili so te in ti si njih ljubila.
Tvoja bližina, tvoj dih in ljubezen,
več jim je bila kakor kruh.
V tvojem objemu so se ljubili,
na tvojih grudih so mleko pili,
iz tvojih globin so črpali moč.
In zmagali so.
Prišla je svoboda.
Zopet je plug zorač v tvoje globine.
Iz tebe je bruhnilo kakor iz vulkanskega žrela;
vse moči si dala - kar si ljubila.
Z ljubeznijo so poljubljali zemljo,
kakor svetinjo so hranili tvojo prst,
vsak dan so se spomnili nate.
Ti si jim bila vsakdanja molitev.
Spoštovali so te. Dali so življenje zate.
Saj si jim bila mati.
Še vedno strmim v tvoje grude
in razumem njih ljubezen do tebe.
Nev rod je zrastel iz tvojih grudi -
a kakor da mu ne bi bile mati,
te blati, zaničuje povsod.
V tabi vidi le kup ničvrednega kamenja.
In ti vdano trpiš.

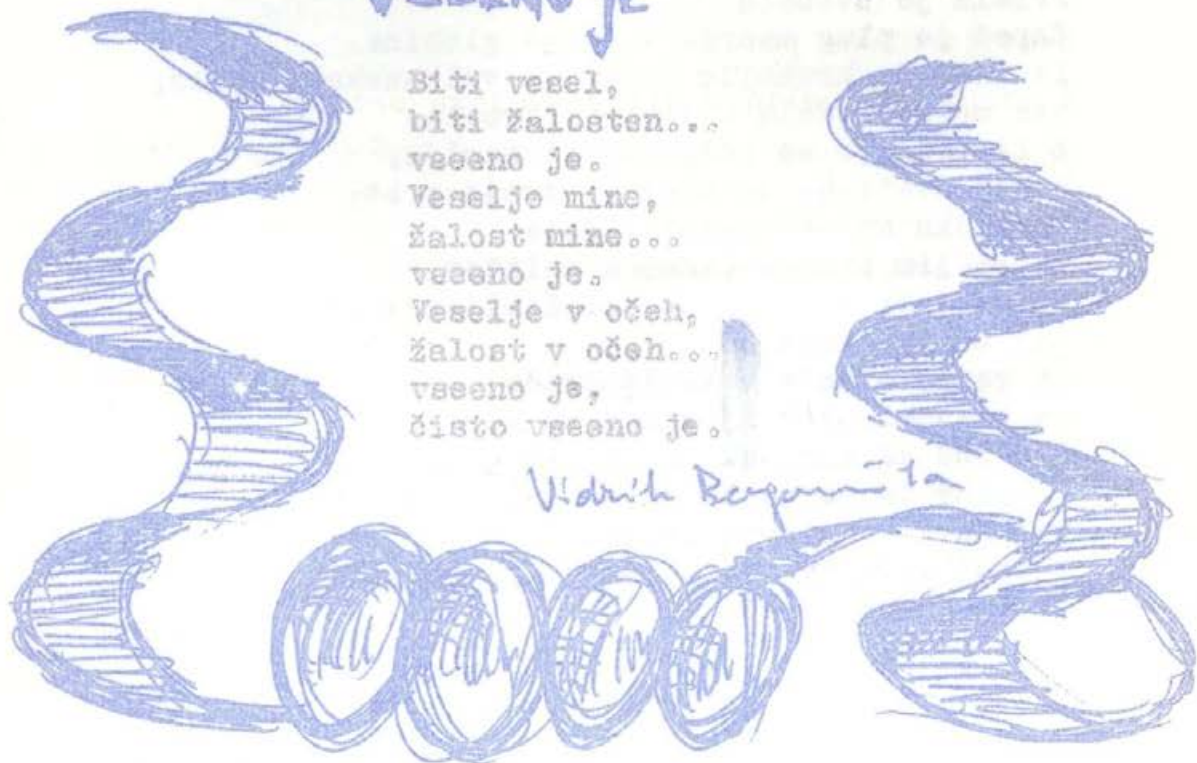
Ne pojijo več te solze,
ne gnoji te več naša ljubezen.
Žejna piješ rosne kaplje
in tvoje srce trpi v razočaranju.
Prelepo se nam godi,
zato te preziramo.
Ne vidimo v tebi matere,
ne znamo ljubiti.
Stroji orjajo globoke brazde,
roka se te ne dotakne več.
Le kdo, kdo te še ljubeče poljubi,
kdo te še nežno poboža?
Ne znamo te ljubiti.
Ali bomo res morali umreti,
ne da bi čutili tvojo globoko ljubezen.

Vidrih Bejaniča

VSEENO JE

Biti vesel,
biti žalosten...
vseeno je.
Veselje mine,
žalost mine...
vseeno je.
Veselje v očeh,
žalost v očeh...
vseeno je,
čisto vseeno je.

Vidrih Bejaniča

Ogenj srca

Smehlja se v mojem svetu sanj,
Nasmeh je kakor roža,
slajši kot poljub.
Nasmeh me oživlja.
Slišim tvoj šepet skozi zasneženo drevje.
Nežen zvok srca mi boža,
tvoj glas mi je življenje.
Srce je srečno.
Vidim tvoje oči skozi megleno zaveso.
Čudim se njihovemu siju,
tvoje oči so kakor zvezde.
Svetijo mi na pot.
V temni noči slišim bitje tvojega srca.
Zame bije,
ogenj v njem gori.
O, naj nikoli ne ugašne!

VIGOR BOGOMILA

Čakanje

Sedim in čakam. Že celo uro. Medtem sem že sto-krat preštela, koliko črk ima napis na vratih, stole ob nasprotni steni. Kadar hodim po cestah, seštevam številke na avtomobilskih tablicah. Nekateri jih mno-žijo.

Rada bi vstala in začela hoditi. Od okna do vrat in od vrat do okna. Toda potem bi me vsi začeli gleda-ti. Mogoče bi se kdo jezil, da delam premajhne korake in stopam po črtah med ploščami na tleh. Nočem, da bi me ti ljudje gledali. In jaz nočem gledati njih. Svr-nim skozi okno. Toda za njim je samo gola, rjava veja in kos stare, počrnele strehe. Neumno je strmeti sko-zi to okno. Zopet štejem stole, črke. Ko bi vsaj pri-šla kaka debelušna, klepetava ženska in začela glasno govoriti.

B A

čprashopt hfjedi

439-
-Z-1135

奥大角-34885

127890 ^{LYBA} _{15/11/94}

MANITOBA GA

35-I-329 (CDN)

GO*90-60

egg bi?

PRI SOCIALNI DELAVKI

Dvakrat sem zaman trkala na vrata njene pisarne, komaj tretjič sem jo našla za mizo, polno raznih papirjev. V roki je držala telefonsko slušalko in z mirnim, toplim glasom branila nekoga, ki je v zaporu. Potem se je nasmejana obrnila k meni:

"Tako je, sama sem za vse delo. Prej sva bili dve, toda sedaj, ko je moja sodelavka odšla, je ostalo vse na mojih ramenih."

Toda ni se pritoževala, le opravičevala se je, kajti telefon je neprestano brnel.

"Tovarišica Koželjeva, vidim, da imate mnogo dela. Kje največ delate in kaj sploh zajema vaše delo?"

"Veliko dela je v pisarni, še več ga je pa na terenu. Največ seveda delam zunaj, kjer rešujem najbolj nujne probleme. Toda skoraj vse je nujno. Moj poklic je zelo pester, čas mi hitro mine, da se popoldan vprašam, ali je mogoče, da je delovnik že mimo. Nikoli mi ni niti minuto dolgčas."

Na vprašanje, kaj zajema moje delo, bi lahko odgovorila takole: ukvarjam se s človekom od njegovega rojstva pa vse do visoke starosti. Naloga socialnega skrbstva je, da pomaga materam, predvsem nezakonskim; skrbi za otroško varstvo, za načrtovanje družine, nudi materialno pomoč, ureja razmerja med starši in otroki, rajništva, domsko varstvo..."

Še in še mi je naštevala, jaz sem pa samo poslušala in se čudila, za kaj vse mora skrbeti ta žena, ki mi sedi nasproti. Prekinila sem jo in jo pobarala, naj mi pove, katerih problemov je največ, morda je to mladostna mladina ali pa osamljene gorake kmetije.

"Ne bi se mogla odločiti, katerih problemov je največ. Vsekakor pa problem mladine ni tako razširjen in tako pereč."

"Kako pa rešujete problem osamljenih gorskih kmetij?" sem se naprej vrtala vanjo.

"Gotovo mislite problem ostarelih kmetov. Res, to še ni dokončno rešeno. Pomagamo pa tako, da jim nudimo materialno pomoč. Zakon zahteva, da otroci vzdržujejo starše, a to se zgodi le redkokdaj. Pogoato smo v dilemi, naj jim pomagamo ali ne. Delo s starimi ljudmi je pa težko. V veliki meri je odvisno od njihove mentalitete: držijo se zemlje, četudi je še tako ravna in neusmiljena. Zavečajo se, da je ta krpa prsti edino, kar imajo in zato je nočejo dati iz rok."

Mladina, ki se zateka k nam po pomoč, je največkrat iz neurejenih družin. Mnogo je staršev, ki mislijo, da so za vzgojo otrok najvažnejše materialne dobrine. Pozabljajo pa, da čustvenega življenja, srčne kulture in razumevanja ne odtehtajo niti najboljše materialne razmere. Kazni za kriva dejanja, ki jih naredijo mladoletniki, so lahko zelo različne. Pri tem upoštevamo mentaliteto, razvitost, družinske razmere, podatke o vsem, kar bi lahko vplivalo na mladostnikovo obnašanje."

Poplavo besed sem ustavila z vprašanjem, če so pri nas še družine, kjer bi bili lačni otroci.

"Ne", je stresla z glavo. "takih primerov, kolikor poznam moje delovno območje, ni. Prepričana sem, da ima vsaka družina dovolj materialnih dobrin, da samohranitev ne postane problem."

"Ali je v naši občini mnogo družin, ki jim nudite materialno podporo?"

"Ja, to so največ nezakonske matere, ostareli kmetje ter otroci brez staršev."

"Naletite kdaj na probleme, ki so brezupni?"

Odločno me je zavrnila: "Za nas ne sme biti nič brezupno, vedno moramo imeti upanje na najboljše, pa čeprav so razmere dejansko res slabe. Tako je na primer z alkoholizmom. Nimamo primarnih ustanov, ki bi te kronične bolnike zdravile, zato jih pošiljamo le na začasno zdravljenje. A ko se vrnejo domov, zopet prvo plačo poženejo po grlu."

Veseli obraz se je zmračil, nagubala je čelo in se zazrla skozi okno. Tisoč in tisoč skrbi in gorja prijateljsko deli s svojimi strankami. In vendar - s kakšnim optimizmom gleda v svet!

Po ulici so zabrneli motorji. Vedela sem, da je ura že tri in morali bi bili že končati. Toda moji radovednosti se nisem mogla upirati.

"Ali težko pridete v stik s svojimi strankami? Kako vas sprejmejo v družinah, ali poslušajo vaše nasvete in predloge?"

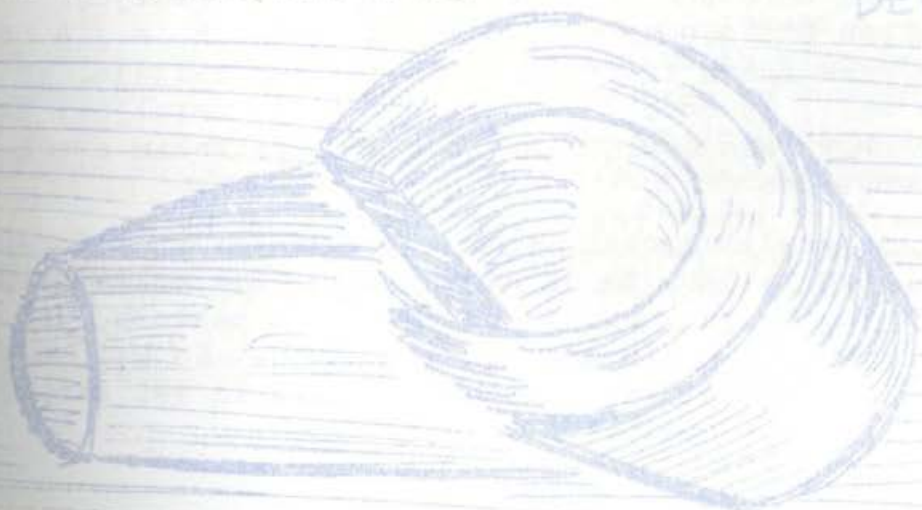
"V majhnem kraju, kot je naše mesto, to pravzaprav ni problem. Skoraj vsakdo, s katerim pridem v stik, me pozna. Seveda je treba vedno najti prijazno, toplo besedo, da si pridobim zaupanje. V začetku službovanja je bilo to težje, a sedaj že poznam ljudi, lahko jih že takoj ocenim, kako bodo reagirali na moja vprašanja. Kadar grem po domovih, je prva in bistvena skrb to, da ne povem, kdo me je obvestil o razmerah v družini."

"Še nekaj vas bom vprašala, prav zares bo to zadnje vprašanje: Koliko ur traja vaš delovni dan?"

"Mnogokrat, predvsem, če obiskujem družine, se konča šele pozno zvečer. Dan bi moral imeti vsaj 48 ur, da bi opravila vsaj polovico dela."

Nisem je hotela več motiti. Njen pravi delovnik je že minil. Toda čaka jo še delo na terenu. Zahvalila sem se ji za uslugo. Prijazno se je nasmejala in mi dejala, da sva se pogovorili le o delčku njenega poklica. Ure in ure bi še lahko govorili, a nama ne bi zmanjkalo besed.

DEKO

Maturantski ples

Sobota, Caravelle, vročina, čevapčiči, srečke, nageljni, maturantke, maturanti ter njihovi starši, vse skupaj lahko imenujemo maturantski ples; seveda je treba te pojme nekoliko urediti. Naj začnem pri maturantih. Najprej dekleta - oh, kakšna lepota. Oblike kot iz draguljev, svetlikajo se v svoji belini, kot je ne premore niti NET-EFEKT, da o OJILANU ne govorimo. Potem - ah, pričeske! Človek kar ne spozna obrazov pod njimi. Kodrček zeda, kodrček spređaj, štiri laske čez leve ušesce - potem pa uganí, da je to Marjanca z dolgimi, gladkimi lasmi. Ja, pa čevlji; ujemajo se z barvo obleke, svetijo se, seveda so čisto novi. Eleganten je korak maturantk v njih, dokler - novi čevlji radi žulijo! Ne morem si kaj, da ne bi opisal še obrazov, ki so sijali od sreče, pričakovanja in - nekoliko pudra. Torej, sijali so v napetem pričakovanju uvodnega plesa. Čakali pa so fantje, seveda maturante. Ti so tudi poglavje zase. Torej, drugo poglavje fantje - maturanti. Elegantni so kot še nikoli, malce nerodni v lepo krojenih oblekah, kajti kavbojke, te so najboljše, najbolj praktične in še in še. Pa bele srajce in višek lepote - metuljčki. Brezhibno štrlijo na maturantskih vratovih, a jih nemirne roke znova in znova obračajo, popravljajo, kot bi se bali, da bodo - vzleteli. Seveda, metuljčki so črni, prav tako čevlji in vse skupaj je nekam svečano, nenavadno.

In združitev obeh lepôt - maturantov in maturantk - v prelepem valčku, to je uvodni ples. Res enkratni prizor. In ko se pari vrtijo po svetlečem parketu, jih vse nemo občuduje in jim mogoče tudi zavida. Ko utihnejo poslednji zvoki valčka, dvorana zaploska in vsi skupaj zaplešajo še en valček. Čudovito!

To je bil uvod in sedaj - zanimivo jedro v obliki srečk, pijače, čevapčičev in klobas ter Caravelle. Da, saj res, Caravelle. Res zaslužijo to ime, saj bi človek ob hrupu, ki ga proizvajajo njihovi Voxi, res pomislil, da pristaja letalo. No, za mladino je to zanimivo, starejši obiskovalci pa so nekaj časa le nemo, z očmi iskali izvor hrupa. Pa so se kmalu potolažili, ko jim je po dolgotrajnem grmenju priplavala do ušes melodija Nocoj pa, oh nocoj. In dvignile so se polne čaše ter se spustile na mizo - prazne. Ne da bi vpletal medicino v tale sestavek, ampak poudariti moram znano dejstvo, da je človek vedno boljše volje, čim več kozarcev se praznih vrne na mizo. Pa saj ne mislim, da je to kaj slabega, kje pa! Saj se tudi spodobi, da je vzdušje, na taki prireditvi veselo. In dolgo je že znano reklo: "In vino veritas," in ob takih priložnostih večina govori resnico. Pa naj bo dovolj o "tekočih" problemih. Omeniti bi bilo končno treba še tretješolce, ki so pridno pomagali v baru, v garderobi, kot natakarji itd. Pa srečke so tudi prodajali, polne in veliko praznih.

To je prav zanimivo delo. Takole je: "Srečko bi kupil," pravi prileten možic z brki.

"Izvolite, izberite, dajte dinar, kupite jih še več, je veliko polnih!" hiti prodajalec in ponuja vrečko, polno srečk. Možakar poskusi prvič - brki se mu povesejo, torej je bila prazna. "Gotovo bo sedaj polna, dobili boste mizo, če ne pa vsaj šminko!" Erkom je bila očitno všeč ta pripomba, zato so se usta pod njim odprla in pokazala bele zobe; odprla se je tudi denarnica in stresla iz sebe kar pet dinarjev. In glej, brke so dobile polno srečko in s tem dobiček. Mož se je nestrpno prerival ob polici z dobitki. Ko je oddal listek, mu je dekle za pultom reklo, da bo dobiček v steklenici. Erke so se obrnile navzgor in že v naslednjem trenutku spremenile smer gibanja navzdol, obenem pa jih je pokrtil nos, ki se je čisto povetil. Mož je dobil cel liter - malinovca.

Potem pride k prodajalcu srečk maturant z metuljčkom, ali če hočete, metuljček z maturantom. Kupita dve srečki in obe sta polni. Maturant zadene mišnico, metuljček pa - mizo. Prekrasna je, s štirimi nogami in lepo rjava. Maturant in njegov črni metuljček, oba sta srečna in gresta proslavljat v bar.

Pozno je že, je že nedelja. Ljudje so, kako bi rekel, nekem nestabilni, nekateri že zapuščajo dvorano. Grmenje na odru ne preneha, le pavze so daljše. Dobitkov ni več, srečke so prodali, posej cvete le še v baru in v kuhinji. Glavni junaki te vesele igre - maturanti - so utrujeni. Povesili so se jim metuljčki, zrahljali so kravata in čevlji niso nič več blesteči. Tudi obleke so nekoliko manj brezhibne kot v začetku.

V dvorani je še vedno vroče, po zraku plava dim, po parketu pa še dokaj številni plesalci. Njihovi gibi niso več tako mladostni, hitri kot pred nekaj urami. Pa vendar plešejo do konca - da, do konca, ki je že čisto pred vrati. In ob treh zjutraj vstopi v dvorano, ki se kmalu nato izprazni. Ostane le še nekaj individuov, ki so zvesti svojim steklenim prijateljem.

Tla niso več svetleča, glasbe ni več, ne obiskovalcev; le smeti, cigaretni ogorki, nekaj razbitih kozarcev in peščica utrujenih ljudi je še na prizorišču veseloigre: Maturantski ples."

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC
TEHNIČNI UREDNIK: Bogdan BRECELJ
LIST OPREMIL: Etbir BRAS
ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda PAVLIČ,
Zdenka KOREN, Anka BRATUŽ, Marko SLOKAN

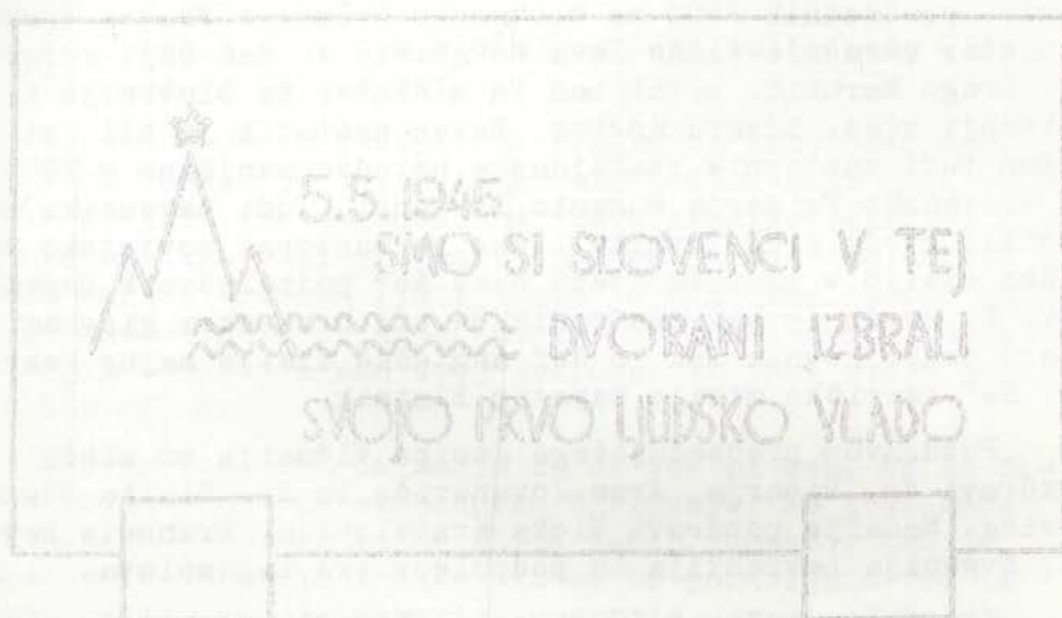
GLASLO DIJAKOV
LIDOVŠKE GIMNAZIJE

LETO 3.

OB MEJNIKIH ZGODOVINE

To so svetli trenutki vsakega naroda, ki mu jih nudi njegova težka razvojna pot - njegova zgodovina. Mi Slovenci nismo velik narod, zato smo se morali toliko bolj boriti za žarek svobode in za svoj obstoj. Vključeni v ta prostor med alpeškimi grebeni in Jadranskim morjem živimo že mnogo stoletij v nenehni borbi z močnejšimi sosedi na severu in zapadu, ki so v preteklosti izbrisali že toliko slovanskih rodov, ki jih danes ni več. Naš rod je pripeš na te sončne griče in zelene dolbine. Tu je in izpoveduje svojo odločno voljo, da boče živeti v miru in svobodi.

Le spomnimo se prehojene poti od karantanskih knezov do današnjega časa, da bomo lahko doumeli vso veličino tega trenutka, ko je slovenski narod ponovno postavil temelje svoji državi in ponovno dobil svoj častni obraz med narodi Evrope. V tem je zgodovinski pomen našega zborovanja v Kočevju in Črnomlju, v tem je pomen imenovanja prve slovenske vlade v Ajdovščini 5. maja 1945.

Tega dne je bila svečana seja predstavništva SNOS v Bratinovi kinodvorani. Sejo je otvoril predsednik SNOS Josip Vidmar in v svojem govoru poudaril, da je glavni namen tega zasedanja postavitev in zaprisege prve slovenske vlade.

Seje so se udeležili vsi dosegljivi člani SNOS in častni gostje. Med njimi so bili predsednik AVNOJ dr. Ivan Ribar, podpredsednik jugoslovanske vlade Edvard Kardelj, načelnik generalštaba JA Arso Jovanović, predsednik srbske vlade dr. Siniša Stanković, hrvatski minister Vicko Krstulović, predsednik PNOO za Slovensko Primorje France Bevk, minister osrednje vlade Sava Kovačević in naš ožji rojak dr. Drago Marušič, bivši ban in minister za Slovenijo v osrednji vladi Edvard Kocbek. Razen naštetih je bil prisoten tudi zastopnik italijanske narodne manjšine v FOOF za Slovensko Primorje Eugenio Lavrenti. Tudi zavezniki so poslali svoje predstavnike. Tako je zastopal sovjetsko vojaško misijo v glavnem štabu njen šef podpolkovnik Bagomolov. Prisoten je bil zastopnik RA pri hrvatskem glavnem štabu podpolkovnik Rak in šef angleške misije major Pears ter šef ameriške misije kapetan Blatnik.

Pozdravom predsedujočega Josipa Vidmarja so sledili pozdravi dr. Ribarja, Arse Jovanovića in dr. Siniše Stankovića. Nadalje pozdravi Vicka Krstulovića, Franceta Bevka, Evgenija Lavrentija in podpolkovnika Bagomolova.

Sledil je referat JOOF Borisa Kidriča, nakar je predsedujoči Josip Vidmar otvoril diskusijo. Po diskusiji je sledil kratek odmor in potem so prešli k sestavi vlade.

Sekretar predsedstva SNOS tovariš Imbej je prečital zakon o sestavi slovenske narodne vlade, ki ga je predsedstvo SNOS soglasno sprejelo. Nato je Josip Vidmar predlagal, da se mandat za sestavo vlade poveri tovarišu Borisu Kidriču, ki je po kratkem posvetovanju z ostalimi člani izvršnega odbora mandat sprejel. Ko je bila vlada sestavljena, je Josip Vidmar prebral ukaz o sestavi prve slovenske vlade.

Vlado so sestavljale naslednje osebnosti:

- predsednik vlade Boris KIDRIČ,
- podpredsednik dr. Marjan BRECELJ,
- minister za notranje zadeve Zoran POLIČ,
- minister za pravosodje dr. Jože POKORN,
- minister za prosveto dr. Ferdo KOZAK,
- minister za finance dr. Aleš BEBLER,
- minister za industrijo in rudarstvo Franc LESKOVŠEK,
- minister za trgovino in oskrbo dr. Lado VAVPETIČ,
- minister za poljedelstvo Janez HRIBAR,
- minister za gozdarstvo Tone PAJFAR,
- minister za socialno politiko Vida TOMŠIČ,

- minister za narodno zdravje dr. Marjan Ahčin,
- minister za gradnje dr. Miha Kambič in
- minister za promet Franc Snoj.

Prva slovenska narodna vlada je prisegla zvestobo narodu in podpisala prisego.

Po prisegi so novim ministrom čestitali Josip Vidmar, dr. Ivan Ribar in ostali.

Z zasedanja so poslali še pozdravno brzojavko maršalu Titu, nakar je tov. Vidmar slavnostno sejo zaključil in povabil vse navzoče, naj se udeležijo velikega mitinga na trgu v Ajdovščini, kjer se je med tem časom zbirala velika množica ljudi. Tako je bilo zaključeno to veliko zgodovinsko dejanje, ko je slovenski narod postal po dolgih stoletjih sam svoj gospodar in vzel svojo usodo v lastne roke.

Človeku se zdi, da sanja in da vse ni res, ko se narod prebuja k novemu svobodnemu življenju. Ko poslušamo partizanske pesmi in bojne klice naših junakov, nam je vselej milo in toplo v duši. To se bo ponavljalo rod za rodom, kajti, kar je nesmrtno, ne more umreti. Naša mladina je lahko ponosna na svoje prednike in plamen domovinske ljubezni žari tudi iz njenih oči. Ona je naš porok in naša uteha. Veliko mejnikov je bilo v naši zgodovini, ali ta je najlepši od vseh, ker je bil izvojevan v herojski borbi vseh jugoslovanskih narodov kot simbol našega edinstva in bratske ljubezni. To ni le prisega zvestobe brata bratu, temveč tudi človeka človeku.

V osvobodilni borbi je vzkliklo tudi seme nove dobe, da je človek le v toliko človek, v kolikor je svoboden, v kolikor je v njemu ohranjeno dostojanstvo duha in smelo misli. To pa ni samo naš praznik, temveč praznik vseh ljudi, ki še hrepene po svobodi. Rekel bi, to je praznik prerojenega človeštva, renesansa nove dobe.

To so mejniki, ob katerih se srečujemo v zgodovini in ob katerih se globoko zamislimo, kajti v njih je neuničljiva resnica nas vseh, kakor je neuničljivo življenje, ki izhaja iz nje. Prav v tem univerzalnem utripu življenja in nenehnega razvoja postanemo šele to, kar smo - drobec v verigi neskončnosti in nesmrtnosti.

MED MLAKO IN BREGOM

EKSPLOZIJA

vidim eksplozijo
krvavo pijana
voda steza
rdeče
zubi je
proti nebu
klokotajoči veter
obnolkne in
prisluškuje prasketanju
plamenov
prekleta
prihaja bliže
greje se ob
leđeni toploti
eksplozija
pa še kar
naprej
bobni
razločno

jo
slišim
sedaj veter
odhaja
adijo veter
žareči žarki
se objemajo
in zaspijo
tihožitje
z ognjem
rdečim kot
R
in divjim kot
D
eksplozija pa
še kar naprej
bobni
juhuhu
bobni

Deko

MIŠEL

bučno šumenje

voda grgra

v školjki

šumenje v

glavi

ropotanje vrat

hropenje

vsaga mogočega

vrtenje

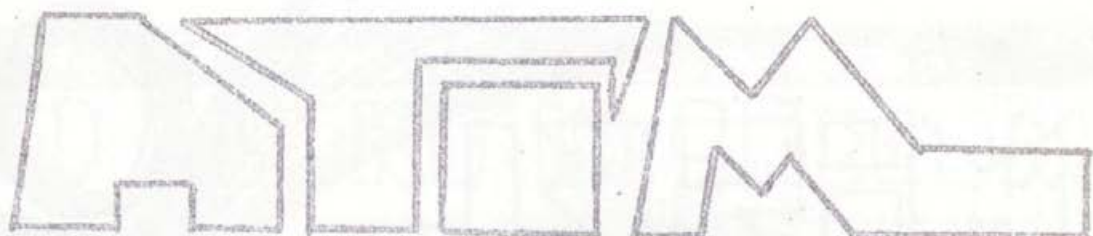
občutek ničesar

vse je nič in

jaz sem

nič

Deko

Majhen, brhek atom se je rodil sredi neizprosnega, hladnega vesolja. Droben je in brez moči, vendar se noče vključiti v vesoljski sistem. Kriči po avtonomnosti in se vedno bolj zapira vase. Sovraži vsak stik z zunanjim svetom, ki ga zastruplja.

Še vedno lebdi osamljen sredi osončja, čeprav mu primanjkuje kisika, hrane in vode. Ali se bo ohranil tako sam, tako vase zaprt, brez stikov z matičnim stvorom? Vesolje, v katerega je vkljenjen, mu izsesava življenje, da je vsak dan bolj slaboten, vsak dan bolj brez moči. Tudi sam se tega zaveda; ve, da je obsojen na smrt v tem zastrupljenem ozračju. Neprenehoma kuje načrt za beg. Išče špranjo, skozi katero bi se izmuznil iz kletke, zaplaval v brezsvetlni prostor in se rešil vseh vezi, vseh strupov in vsega gorja. Vendar ni to edina skrb uporniškega atoma. Njegovo notranjost razjeda groza pred spoznanjem, da ni sam sebi dovolj, da ne more živeti le od lastne ljubezni. Sestavljen je iz iste snovi kot drugi atomi v vesolju in se mora zato pokoravati splošnim zakonom. "Duševna hrana mi je vse!" kriči v ledeno samoto okrog sebe. Iz vesolja se sliši odgovor: "Torej umri! Tukaj ni prostora zate!"

Toča mali atom želi živeti; boji se uničenja. Ubogi atom, kako moreš prenašati vse to gorje? Prehudo, pretežko breme leži na tvoji tanki lupini, ki se strese ob najrahlejšem dotiku.

Trenutek upanja, radovednosti, groze in ni ga več. Razblinil se je v prah. Prezgodaj se je rodil in na napačnem kraju.

Nagda

PERPETUUM MOBILE

Day after day
night after night
new day has born
the night has passed
but SUN didn't shine
WHY

BREK

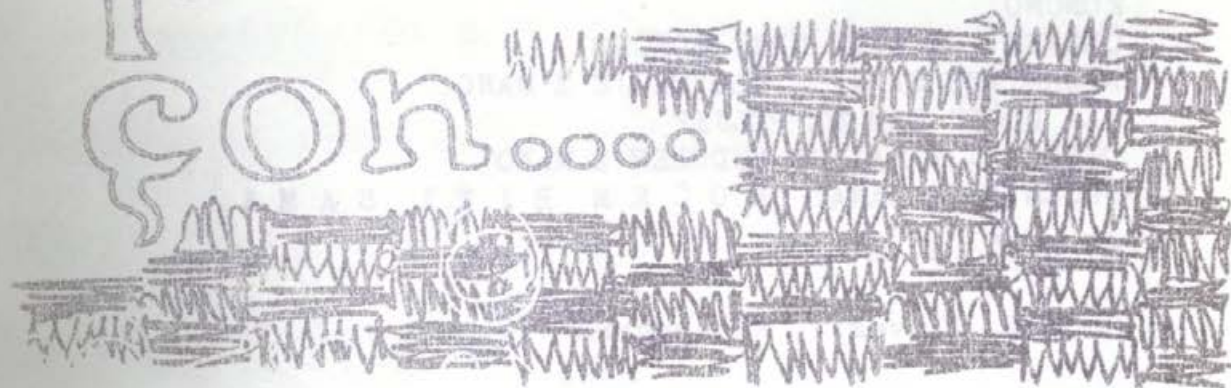

Prijateljstvo je le beseda.
Koliko besed izgovorimo -
V PRAZNO.

Varuj se praznine,
ki ti sčasoma napolni srce in možgane;
otočnega ničla,
ko živiš, da živiš.
Oči se ti prekrivajo z mrežo NAVELIČANOSTI.

GORJE BREZCILJNEŽEM!

gar fon

SANS TITRIS

X - AMO SENTIRVI - Y - ARTI - BLAZNOST - IO - COGITO -
ergo sum - UTRIPAM v niču atomske dobe - Vrhunec je
MIROVANJE - POPOLN NIČ - SMRT - Analfabet za svoja
čustva - sinhronizirane misli - GROZA - ČRNO - KRI -
Kanibalstvo v vakuumu - MOŽGANI - skupinski SEX -
NEDONOŠENČKI - OMAMA, omama - N O R C I I ! ! - Kre-
tenizem človeštva - ali VIČEK? - SMEH

POZABLJENJE - Č E S A ?

XX STOLETJE

KONEC - PRIDE - SAM - OD SEBE.
MRAZ - MRAZ JE - MRAZ MI JE -
KORAKI - KORAKAM -
KORAKAM - MRAZ - SONCE -
ZAKAJ NI SONCA - SONCE - RADA IMAM SONCE.
KDO SEM? RADA BI VEDELA, KDO SEM!
POVEJTE MI, KDO SEM! LJUDJE, POVEJTE MI, KDO SEM!
NIMAM OSEBNE IZKAZNICE, NIMAM NIČESAR.
KJE SEM? POVEJTE MI, KJE SEM! LJUDJE, POVEJTE MI, KJE SEM!
ZAKAJ SE ME IZOGIBAŠ - ČLOVEK?
KONČNO!
ČLOVEK - K MENI GRE! KONČNO!
NISEM VEČ SAMA. - ČLOVEK JE Z MANO.
KAJ HOČE? KAM ME PELJE?
CELICA - ZAKAJ SI HUDOBEN Z MANO?
NOČEM BITI SAMA! N O Č E M B I T I S A M A !
N O Č E M !

ČLOVEK, človek... AAaagggghh.....

MUZEI: ODDELEK-HOMO SAPIENS

Brezciljno lebdim v formalinu. Bolščeče oči zro v hlapljivo mreno mimoidočih, režečih se obrazov. Veter se je pritepen zatekel v špranje samotnih src, ki jih še ni načela atomska rja. Tam si liže krvave rane, ki mu jih zadaja čas.

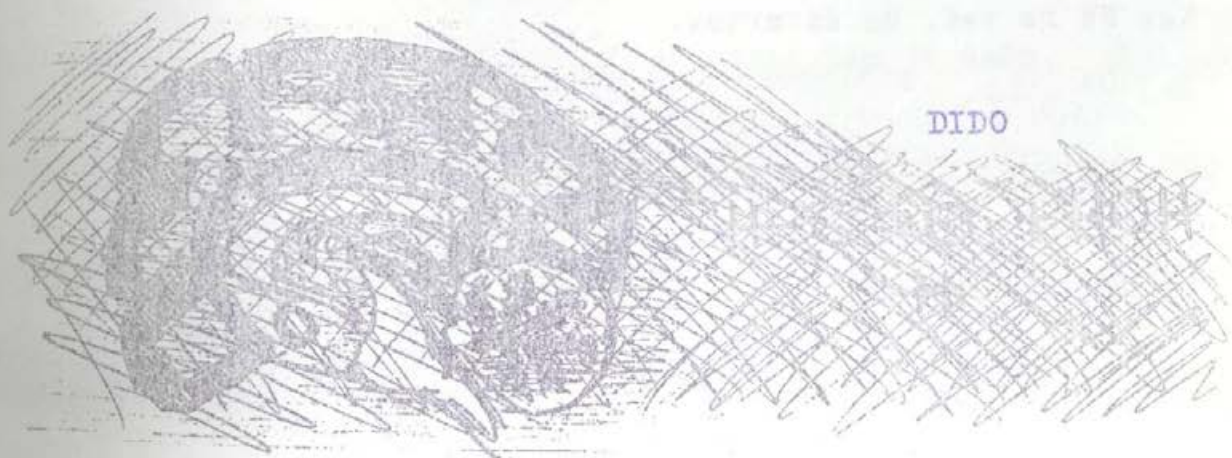
Ura je sramotno obstala, razgaljena in nema, noče več šteti trenutkov, dolgih, bednih trenutkov do konca. Vrata se odpro, z zaničljivim škripanjem opozarjajo nas - in zanihajo v lepljivo praznino teme. Mrak se je priplazil, tiho in potuljeno, hinavsko se režeč, niti vrat ni zaprl.

Zakaj nastavljamo strup podganam? Tako samotno je. Niti miši nas ne pridejo več ogledovat, niti one nas več pohotno ne gledajo skozi stekleno prepono, niti one ne sploščajo več svojih smrdljivih smrčkov ob naših bednih ječah.

To je najhuje. Biti sam in vedeti, da si sam in - vedeti!

Naj pridejo, naj pridejo, naj si nas režeče ogledujejo, nič več mi ni zoprno, vse je boljše kot ta otipljivi, ogabni nič okrog tebe, ki te vpija vase.

Tudi oni bodo nekoč tu.

DIDO

MONOLIVOST

Sonce je posijalo,
in zrla sem vanj.
Hotela sem mu ukrasti košček svetlobe,
da bi odkrila svet do dna.
Ko sem pogledala na Zemljo,
sem videla temo.

Bila je solza.
Zalesketala se je v tisočih barvah.
Potem je spolzela na tla,
in se utopila v zemljo.
Grebel je po prsti,
da bi jo ujel,
a je našel le mokro sled.

Tavaš v neznanem svetu,
z gorečo baklo si iščeš pot k svetlobi, ki je ni.
Ogenj ugasne, ne moreš naprej.
Zaželiš si, da bi umrl.
Zakaj?
Ker še ne veš, da si mrtev.

DIVI KI

Zaslišali so žvižg piščali
in se kot lačni psi lotili obilne južine.
V hipu so vse pojedli.
Legli so na tla,
a niso spali.
Smukali so travo, glodali lubje dreves
in prežvekovali.
Šli so k jezeru in ga pogoltnili,
nastala je puščava.
Potem so jim počili prepolni želodci
in iz njih je pritekla strupena tekočina,
ki je vse ugonobila.

NISO MU ZBEZALI

Čudna svetloba je to,
sence so vstale,
lica so blede,
oči so zaprte,
a živi so.

Le obrazi so čudni,
njihovi pravi obrazi.
Velik in bel mesec
je vstal.
Odkril jim je dušo.

Vlasta Klinkon

MOLJE IN KILOMETRI

V TRSTU

Stala sem ob morju in gledala v umazano vodo. Bila sem slabe volje, ker nisem mogla v "Akvarij", kajti z dinarji ni bilo mogoče plačati vstopnine. Tako mi ni preostalo drugega, kot da sem opazovala ljudi okrog sebe.

Pozornost mi je vzbudila stara ženica, ki je sedela na klopi in se pogovarjala s sosedo. Prialuhnila sem njunemu pogovoru, in začuda, govorili sta slovensko. Takrat sem se spomnila, da je bil Trst nekoč slovenski in pomislila sem, kako je danes: Slovenci v Trstu.

Vemo, da se je že stara Avstrija na vso moč trudila, da bi Slovence priitalijančila in da ni bilo potem pod Italijani nič boljše. Slovenci so se morali neprenehoma boriti za svoj obstoj, in zato ni čudno, če so mnogi v tem boju popustili. Tako je danes v Trstu veliko Slovencev, ki ne spregovorijo slovenske besede. Ostali so samo najzavednejši, ti pa se morajo še naprej boriti za svoje pravice. Saj vemo, da tudi danes ni vse tako lepo, kot bi moralo biti. Italijani sicer veliko obljubljajo in govorijo, naredijo pa bolj malo. Trst je pač njihov, saj so si ga "težko priborili", s Slovenci pa bodo že uredili tako, da bo njim prav.

In zakaj italijanske oblasti tako malokrat upoštevajo želje naših Slovencev? Najraje bi bila o tem vprašala tisto staro ženico, ker sem mislila, da bi mi povedala kaj zanimivega. Toda takrat je prišlo mimo neko dekletce, prijazno ogovorilo "nono" in tedaj je "nona" začela govoriti italijansko.

Opustila sem misel, da bi se pogovarjala z njo in odšla k avtobusu. Odpeljali smo se na Bazovico. Veliko sem

Že slišala o Bazovici in bazoviških žrtvah, pa sem bila
vendar presenečena, ko se je avtobus ustavil na pusti,
kraški planoti in so rekli, da smo na Bazovici. Šli smo
k spomeniku štirih bazoviških žrtev. Strmela sem v skro-
men spomenik pred sabo, ko je spregovoril tovariš profe-
sor Bizjak. Govoril je preprosto, kot človek, ki je svo-
jo mladost preživel v času najhujšega trpinčenja pri-
morskega ljudstva. Pripovedoval nam je o tedanjih razme-
rah pri nas in žrtvah, ki so padle na Bazovici. Bili smo
presenečeni, ko je povedal, da je bil prijatelj z neu-
strašnimi fanti, ki so padli za pravice Slovencev. Pou-
čaril je skromnost našega naroda in njegovo težko zgodo-
vino. Ko je tako govoril, smo vedeli, da nam govori za-
veden Slovenec in zato smo ga poslušali.

Končal je z besedami, ki bi si jih moral vsakdo do-
bro zapomniti: "Zavedaj se, kdo si in kam ploveš!"

Valerija Mlakar

OB SPOMENIKU NA KRAŠU

Bori šepetajo v večnost,
pod njimi se rosna trava sveti;
stopinje človeka udarjajo ob kraško
kamenje,
v daljavi umira slavčeva pesem.

Gruča otrok na kraški planjavi,
pred njimi na spomeniku urezana
štiri imena.

Tu so pali naši junaki,
ki svoj rod so ljubili nad vse.

8. marec 1970

prof. Alojz Bizjak

OBISK V SKUPŠČINI

Dne 25. marca 1970 so dijaki naše gimnazije obiskali skupščino v Ljubljani. Pravzaprav je bilo to prisostvovanje seji kulturno-prosvetnega zbora.

Čuden in tesnoben občutek ima mlad človek, ko stopa po stopnicah v avlo. Vse je tiho. Poslanci se med seboj tiho pomenkujejo, kadijo, smejejo. Vsi nas začudeno gledajo in si mislijo: kaj bodo ti golobradci pri nas, v skupščini. Po pravici povedano, najraje bi se obrnila in odšla ven, na cesto. Toda, že nas je tovarišica ravnateljica vodila na galerijo, od koder smo lahko opazovali nemoten potek seje.

Najprej je predsednik skupščine podal poročilo prejemanja seje, nato sledijo vprašanja poslancev in kot zadnje je bilo na vrsti: verifikacija kranjske šole. To se pravi, da bi kranjski šoli priznali status višje šole in bi njeni študenti lahko nadaljevali študij v Ljubljani. Seveda, tudi profesorjem bi se poznalo pri plači. Prav ta točka dnevnega reda je bila najbolj dolga, razburljiva. Bilo je veliko glasovanje in vprašanja in predlogi so se vrstili.

V odmoru nas je predsednik skupščine povabil v svoj delovni kabinet. Povedal nam je o delu skupščine in še posebej o kulturno-prosvetnem zboru.

Skupščino SR Slovenije sestavlja podobno kakor zvezno skupščino, pet zborov. Prvi se imenuje republiški zbor in šteje 120 poslancev, drugi štirje so: gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor, socialno-zdravstveni zbor in družbeno-politični zbor. Vsak od teh zborov šteje 70 poslancev. Ustavni zakon točno določa pristojnosti skupščine in posameznih zborov. Skupščina voli poleg svojega vodstva tudi republiški izvršni svet. Tudi v republiki delujejo organi republiške uprave: to so sekretariati ter razni zavodi in uprave.

To nam je povedal tovariš predsednik. Lepo in preprosto, da smo vsaj delno lahko razumeli sestav naše skupščine, njeno delovanje, sklepe in zakone in zdi se mi, da ne bi smeli večasih reči kar tako: "Ja, kaj pa delajo oni tam

v Ljubljani, mar samo sedijo, poslušajo in govorijo in vlečejo plače iz republiških skladov!"

Slavka Škrlj

OBISK VINSKE KLETI V VIPAVI

Ne daleč od Postojne se pri Razdrtem začne lepa Vipavska dolina, ki se močno razširi pri Vipavi in se nadaljuje proti Gorici.

Zares lepa je, ko v pomladanskem soncu gledaš njena ovetoča češnjeva drevesa in kmalu nato že prvi sad te zemlje - vipavske češnje. Vidiš kmete, ki pridno obdelujejo svoje vinograde, s katerimi so porasla vsa pobočja. Trte jim dajejo upanje, da bo njihov trud poplačan. V jeseni odseva iz vinogradov zlato-zelena barva zrelega grozdja in oznanja čas trgatve. Pridni trgači polnijo brente, izpod stiskalnice se cedi sladki mošt: to je veselje vinogradnikov, praznik Vipavske doline.

Mošt se ob sv. Martina spremeni v vino: Vipavec, Pinela, Rebula, Merlot, Barbera, pojem visoke kvalitete nerazdružljive z dolgoletno tradicijo vinske kleti Kmetijsko vinarske zadruge Vipava.

V Vipavi so že leta 1894 ustanovili Kmetijsko društvo z namenom, da bi izboljšali sorte vin. Toda takrat zgrajena vinska klet je kmalu postala pretesna in preveč zastarela, tako da je izgradnja nove, modernejšje kleti postala nujna. Danes je nova vinska klet prav gotovo eden najpomembnejših objektov v naši občini. Ta zgradba je z opremo vred stala okoli 800 milijonov starih dinarjev in

je do nedavna lahko vkletila 40 vagonov vina. S postavitvijo štirin dveh cisterne na prostem pa se je zmogljivost kleti povečala še za 10 vagonov vina in se s tem izenačila s kapaciteto dobrovske kleti. Dobrovska vinska klet je bila zgrajena prej kot vipavska, vendar je kljub temu njena izgradnja bila neprimerno več, okrog dve milijardi starih danarjev, to pa predvsem zato, ker imajo večino vina vskladiščenega v lesenih posodah, ki pa so znatno dražje kot pa betonske cisterne, ki prevladujejo v vipavski kleti.

Namen kleti v Vipavi, ki tudi s zunanjim videzom spreminja podobo Vipave in njene posredne okolice, je v tem, da omogoči zadržati proizvodnjo enotnega tipa vipavskega vina, ki naj bi s svojo kakovostjo in renomiranostjo vzdržala vedno močnejšo konkurenco na domačem tržišču in v tujini. V današnjem svetu in sodobni trgovini z vini brez moderne kleti pač ne gre več. Zato je njena izgradnja še zlasti pomembna za celotno zgornjo Vipavsko dolino, ki že stoletja živi pretežno od vinogradništva in kjer so druge veje kmetijstva bolj postranskega pomena.

in odločili smo se, da obiščemo prav to vinsko klet, kajti kljub neposredni bližini, jo je verjetno le malokdo že kdaj obiskal in doobna spoznal. Na obhod po vinski kleti nas je popeljal tovariš Vrčon ter nam sproti pripovedoval o kleti sami. Razložil nam je ves postopek proizvodnje vina, ki je že skoraj popolnoma avtomatizirana, tako da v kleti niti ni zaposlenih veliko ljudi. Videli smo ogromne cisterne, največja med njimi sprejme celo 20 vagonov vina. Nato pa je sledila še poskušnja vin. Ob tem pa nam je tovariš Vrčon povedal še nekaj besed o sortah vin, ki jih njihova klet proizvaja.

Glavna vinska sorta vipavskega vinorodnega okoliša je Rebula. Ob trgstvu izbirajo boljše grozdje te sorte in ga skrbno predelajo. Pridobljeno vino daje KVZ Vipava na tržišče kot "Vipavska Rebula". Odlikuje se po zlato-rumeni barvi, svojstveni aromi in osvežujočem okusu. Spada med najkvalitetnejša slovenska vina in je zaradi svojega osvežujočega okusa in prijetne kisline dobra pijača ob vseh prilikah.

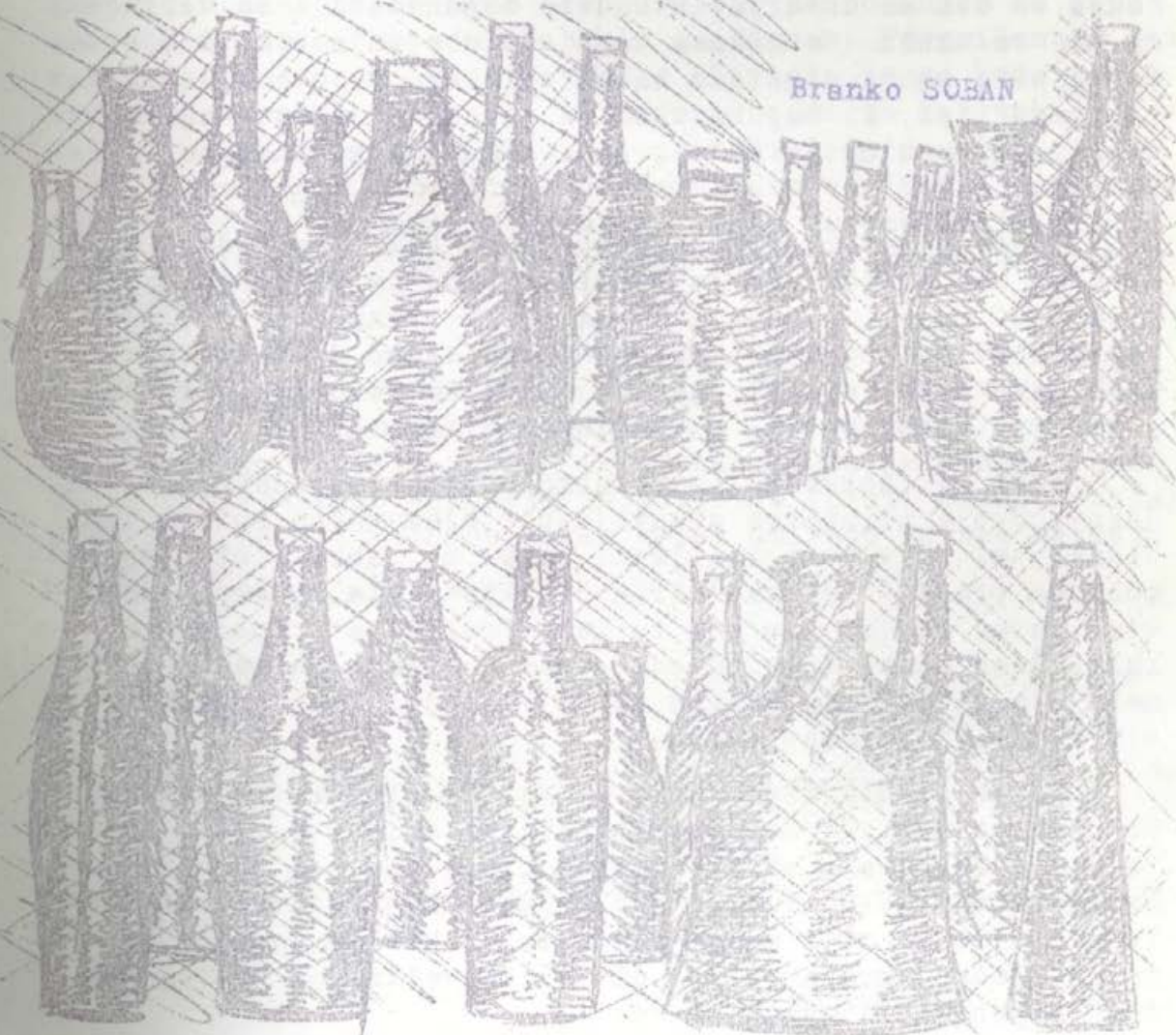
Vino Vipavec je pridelano iz masovnih sort grozdja vipavskih in okoliških vinogradov. Sortni sestav, klimatske in talne posebnosti ter svojstvena tehnologija dajejo vinu tudi svojstvene lastnosti: rumeno-zelena barva, posebni okus in aroma.

Vino "Vipavski Merlot" je pridelano iz grozdja sorte Merlot, ki daje visokokvalitetno črno vino, temnorubinaste barve, s svojstveno aromo in okusom. Kislina daje vinu slatnost, po kateri se še posebej odlikuje. Vino se v kleti šola z namenom, da bi bile sortne lastnosti: okus in aroma, čim izrazitejše.

Vipavec Kindermaher spada med najkvalitetnejša slovenska bela vina. Pridelano je iz grozdja visokokvalitetne sorte zelen ter sort pinele in laški rizling. Te sorte so v vipavskem vinorodnem okolju zastopane v manjši meri in vsaka posebej ne daje večjih tržnih količin. Dopolnilno ime Kindermaher je vzeto iz knjige Slava Vojvodine Kranjske, v kateri navaja Valvasor za vino vipavec tudi naziv "Kindermaher".

Z obiskom vipavske vinske kleti smo bili vsi zelo zadovoljni, saj le na tak način lahko spoznamo delo v gospodarskih organizacijah naše občine, ki jih, vsaj po mojem mnenju, še vse premalo poznamo.

Branko SOBAN

TAKI SMO

ZAKA!

Našo šolo obiskuje 152 dijakov iz Ajdovščine in okolice. Kaj teh 152 ljudi, razen tega, da obiskuje šolo, počenja, s čim se ukvarja, v katere organizacije so vključeni, ne ve nihče. Raziskava tega vključevanja mladih v družbo bi bila skoro zagotovo katastrofalna. Dejstvo je, da ravno gimnazijci, ki naj bi tvorili nekakšno jedro mladinskih organizacij, storijo za tovrstne organizacije najmanj ali pa sploh nič.

Nedelavnost mladih se kaže že na šoli. Vsi vemo, da imamo en sam krožek, to je dramski. Vanj je vključenih približno 20 ljudi, ki nam za vsak večji praznik pripravijo največkrat zelo dober program. O tem, kako to prireditev sprejmejo drugi dijaki, je bolje, da ne govorimo. Prav zagotovo ne tako, kot bi si nastopajoči zaslužili.

Tudi pri šolskem listu lahko opazimo vso delavnost dijakov. Svoje prispevke objavljajo v njem vedno eni in isti dijaki, ki so v to prisiljeni, sicer bi lahko list izšel popolnoma prazen. Velika večina dijakov lista ne kupi, predvsem zato, ker se jim zdi za take "oslarije", kot se je izrazil eden izmed njih, škoda denarja. Takih in podobnih primerov je na šoli še veliko in vsi kažejo, kako izredno razvit čut za delavnost imamo.

Da je stanje izven šole še veliko slabše, je razumljivo samo po sebi. V neposredni bližini šole sta radio in foto klub, za katera bi bil človek prepričan, da bo v njih našel veliko mladih ljudi, tako dijakov kot delavske mladine. Toda v njih ni niti enega mladince in kar je še bolj žalostno in vredno zgražanja je, da velika večina za obstoj teh dveh organizacij sploh ne ve.

Prve gimnazijce srečamo šele v mestni godbi in v športnih društvih. Koliko jih je včlanjenih v planinsko društvo, ne vem, prav gotovo pa je to število tako majhno, da ni omembe vredno. O tem se lahko prepričamo že na šoli, kjer na izlete počitniške zveze ne hodi nihče, in to zato, ker izletov sploh ni. Ni jih pa zato, ker gredo dijaki ob nedeljahraje v kino, kjer navdušeni vzklikajo ob najnovejši kavbojki ali limonadastih kriminalkah, kot pa bi se sprehodili za uro ali dve v naravo.

Zelo bi bila zanimiva tudi raziskava o tem, kaj dijaki berejo (če sploh kaj berejo), katere časopise kupujejo in katere knjige si izposojajo. Med časopisi bi bila verjetno na prvem mestu Antena in Stop, med knjigami pa tiste, ki so potrebne za obvezno branje.

V Ajdovščini bodo verjetno zelo kmalu odprli mladinski klub. To je povsem razumljivo, kajti mladina pač potrebuje prostore, v katere se bo preselila iz slaščičarn in kavarne. Prepričan sem, da bo klub lepo urejen, da bo v njem na kupe beat plošč in na kupe mladink in mladincev. Prepričan pa sem tudi, da bo odprt največ pol leta ali leto in ga bodo potem zaradi pretefov, razgrajanja, nadelavnosti in kaj vem še česa, zaprli, da se bodo mladinci pritožili in dosegli, da se klub znova odpre. In to se bo ponavljalo vse do tlej, ko bodo ugotovili, da so kavarne in slaščičarne vseeno boljše od vseh drugih stvari in bodo trumoma pohiteli nazaj v zapuščen paradiž.

Ob vsem tem lahko spoznamo, kaj se z našimi dijaki in dijakinjami in mladino sploh dogaja. Da pravzaprav vsi spi-jo (spanje prvičnega?) in sanjajo o tem, česar ni, a bi moralo biti, da se v redkih trenutkih zbude, planejo pokonci in protestirajo, kričijo in govorijo (proti čemu in zakaj, niti sami ne vedo) in se potem zopet umirijo in spe naprej.

Prijetne sanje. Žal.

Alojz Žgur

ANKETA

Na mladinski konferenci, ki je bila 15. aprila 1970, smo izvedli anketo o šolskem glasilu "Izvir". Anketiranih je bilo 144 dijakov, na šoli jih je pa 152. Postavili smo jim pet vprašanj in nanje dobili presenetljive odgovore. Vprašanja so bila naslednja:

I. Ali misliš, da je šolsko glasilo potrebno?

DA - 93,7 % NE - 4,9 % NI ODGOVORILO 1,4 %

II. Kakšna bi po tvojem mnenju morala biti vsebina lista? (proza, pesmi, literarni prispevki, dijaški problemi, življenje na šoli, aktivnost dijakov)

Na prvem mestu so dijaški problemi, nato življenje na šoli, sledijo proza, literarni prispevki, pesmi in aktivnost dijakov. 5,6 % dijakov ni odgovorilo.

III. Ali meniš, da bi bilo potrebno uvesti v list stalne rubrike?

DA - 78,3 % NE - 19,6 % NI ODGOVORILO - 2,1 %.

Uredniški odbor je predlagal sledeče rubrike:

- literarni prispevki (proza, pesmi);
- iz življenja na šoli (ekskurzije, izleti, predavanja, delovanje krožkov);
- jaz dijak samoupravljalca (dijaški problemi, položaj dijaka kot samoupravljalca);
- naše mesto (razstave, proslave, koncerti, literarni večeri);
- kritika filmov;
- šport;
- humor.

Dijaki so se v veliki večini s tem strinjali, dali pa so tudi svoje pripombe:

- bolj pestra vsebina lista;
- list naj bo isti, kot je sedaj;
- rubrika, kjer bi se lahko vsak "skašljaj", a razumljivo - brez posledic;
- vsebina naj bi zajemala snov iz vseh področij;

- objavljali naj bi prozna dela v nadaljevanjih;
- imeli naj bi dva lista;
- list naj bi vseboval vsakega nekaj.

IV. Ali sodeluješ pri listu in če ne sodeluješ, zakaj ne?

DA - 18,2 % NE - 78,3 % NI ODGOVORILO - 3,5 %

Vzroki, da dijaki ne sodelujejo pri listu, so tile:

- ker nimajo časa,
- ker nimajo smisla za pisanje,
- ker jih k listu ni nihče povabil,
- ker ne pišejo dovolj kvalitetno,
- ker uredniški odbor z zasmehovanjem sprejme nekatere prispevke,
- zaradi cenzure.

V. Ali si pripravljen postati stalen naročnik lista?

DA - 82,5 % NE - 14,0 % NI ODGOVORILO 3,5 %

Anketa nam je dala zanimive rezultate in smernice, ki nam bodo delo olajšale. Toda nehoti pridemo do nasprotja: 93,7 % dijakov meni, da je šolski list potreben, 82,5 % jih je pripravljen postati stalen naročnik - zakaj pa list kupi le polovica dijakov? In še pripombi: za delo pri časopisu se lahko vsakdo javi, posebnih vabil v ta namen nismo in tudi ne bomo pošiljali. Tisti, ki se je čutil prizadetega, ker je uredniški odbor z zasmehovanjem sprejel določene prispevke, naj pride na naslednji sestanek uredniškega odbora ali pa naj se bolj konkretno "skašlja" v rubriki Med nami - seveda brez posledic!

Uredniški odbor

NA KRIŽIŠČU

KAM PLOVEMO

Vsi vemo, da plove slovenska, še bolj pa svetovna umetnost v čudne vode, nihče pa ne ve, ali je na drugi strani te kulturne megle oaza ali pa so naravne čeri, ob katerih se potopi še tako trdno zgrajena križarka. Sicer pa, nikar ne bodimo futuristi, raje si oglejmo literarni večer, ki se je porodil nekega deževnega aprilskega ponedeljka. Vsi smo nestrpno pričakovali njegov mili jok, ki ga je oznanil blagozvočni "Čuk se je oženil".

"Errare humanum est," si je dejal vsak, ki je pričakoval, da bo v njegovem vreščanju odkril vsaj senco veličine slovenskih pesnikov. Potrpežljivo smo poslušali Pungartnika, Černigoja, Fritza, Cimermana, Vogla, Kravosa in Birso in morda se nam je kdaj pa kdaj odlepil pogled in preletel ventilatorje, prekriticiziral te ali one oči, to ali ono postavbo in tako naprej... v neskončnost.

Potem pa, tresk. V hipu smo bili budni. Zakaj? Včasih smo bili navajeni, da so bile vse boleče reči zavite v množico različnih svetlečih papirjev. To pa je bilo čisto nekaj drugega. Srečali smo se s poezijo pesnikov, ki lovijo ravnotežje nekje med mlako in bregom, se pravi med topografsko poezijo in poezijo happeninga in med tisto že malce zastarelo po formi, pa bolj izpovedno, ali pa tudi manj, vendar pa lepšo, boljšo in estetsko popolnejšo. Res so se nekateri povzpeli na breg, vendar so se samo trenutek kasneje še globlje potopili v mlako povprečnosti. Kakšen je torej namen te poezije - pesnikovanja, igre besed, ali kakor koli že to imenujemo - če nas ne plemeniti, nam ne odkriva nekih novih vrednot, temveč jih kvečjemu ruši? Prav iz tega pesnikovanja se bomo naučili ljubiti velike mojstre peresa, morda bomo večkrat zašli med zaprašene knjige, morda bomo bolj cenili človeka poleg nas.

Če pa tega namena ne bomo zasledili? Vseeno nam mora biti to pričevanje dragoceno. Dragoceno kot izpoved človeka, ki se bori proti osamljenosti posameznih elementov naše družbe, proti razčlovečenju, proti naši dvojni moralni, za tisoč malenkosti, ki jih v dirki vsakdanjosti namenoma pozabljamo. Potem bomo čutili, da nismo več sami.

Jožica Klep

DAN OSNOVNE ŠOLE

Izme Boris Kidrič je tesno povezano z zgodovinskim dogajanjem v našem mestu, zato ni čudno, če se ajdovska osnovna šola po njem imenuje.

11. april je dan osnovna šole, ki vsako leto prireja na ta dan tekmovanja osnovnih šol ajdovske občine. Doslej so učenci pokazali svoje znanje v zgodovini, zemljepisu, biologiji, matematiki in fiziki. Letos pa so zaključili tekmovanje za Gregorčičevo bralno značko.

Vsak razred je predstavil delo, ki je bilo za tekmovanje obvezno. Prav gotovo je bil najboljši šesti razred, ki je govoril o Solzicah.

Kot intermezzo med deli, ki so bila obvezna za značko, je bil majhen program. Učenka sedmega razreda je zelo veličastno predstavila Gregorčičevo Soči. Morda je bilo pri njej malo preveč vpitja in premalo doživetosti.

Kot gost pa je nastopil Stane Sever, ki je s svojim izvajanjem še enkrat dokazal, da je naš najboljši gledališki umetnik. Ko se je pojavil, je dvorana utihnila. Pričakovali smo plono besed, močan, doneč glas. In namesto tega..... Iz ust umetnika so prihajale besede počasi, premišljeno, skoro boječe. Kako doživeto je predstavil Kettejevega "Pijanca". Solze je imel v očeh. Morda se je pri njem zamislil v svojo lastno usodo, kdo ve...?

Naša publika, ta pa ta! Za menoj smeh, ko neka dama pravi sosedi: "Ti, pa je res dobra ta pesem. Moj je ravno tak, ko je poln: vse mi objublja, oh, kako je nežen!"

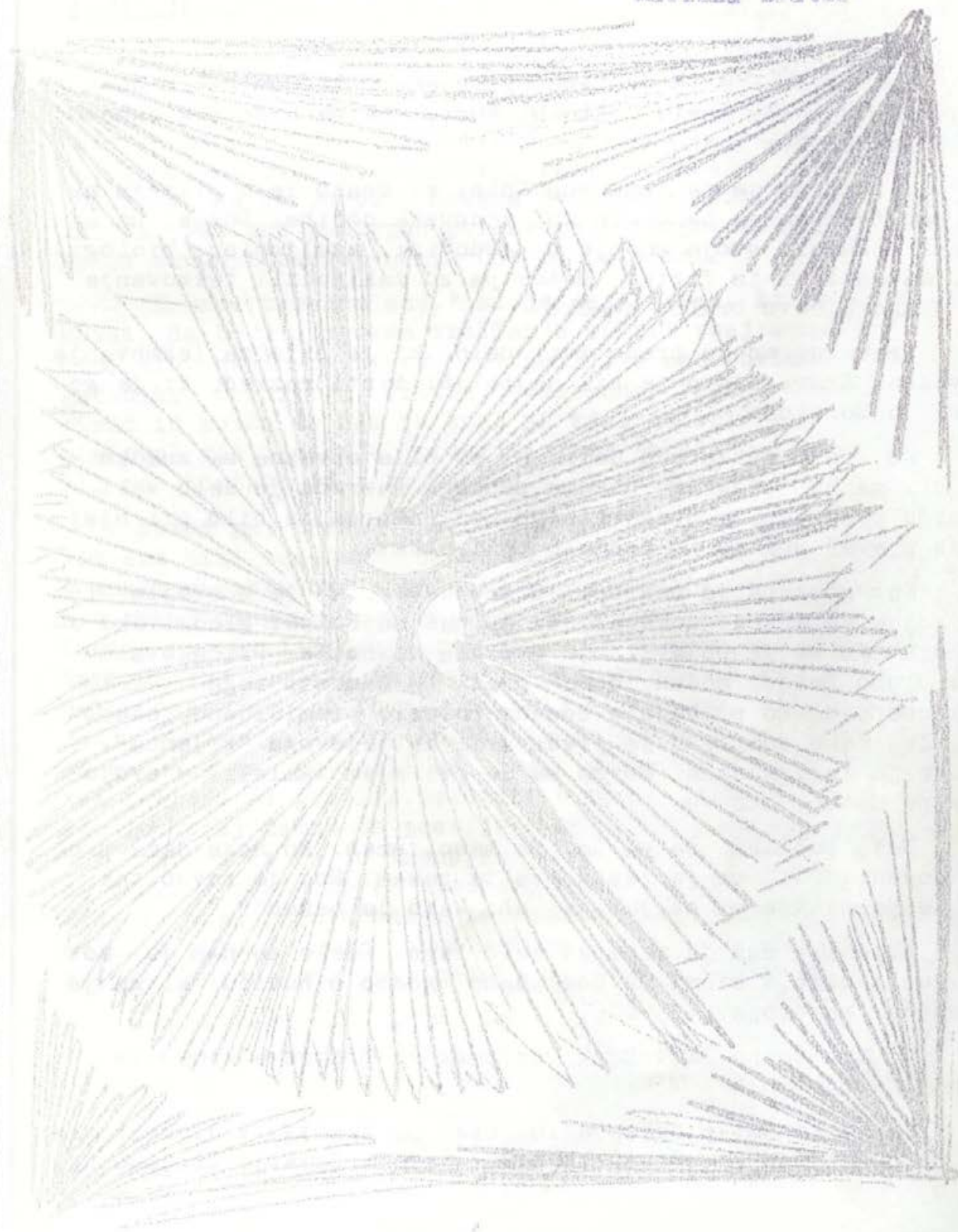
Krjavlja nam je povedal zelo lepo. Zdelo se nam je, kot da res sedimo v krčmi in poslušamo zgodbo o hudiču, ki ga je presedel na dvoje.

Veliko smeha je vzbudil odlomek iz Držičeve komedije Dundo Maroje.

In na koncu: ploskanje in zopet ploskanje. V dvorani vladalo navdušenje tudi potem, ko dekletke izroča Severju skromno darilo.

Naslednji Severja je bil edinstveno doživetje za
ajdovski publiko, ki je kaj takega lačna. Upam, da ta na-
stop ne bo prvi in edini.

Marinka Bratuž

ŠPORT

V ponedeljek, dne 20. aprila 1970 smo imeli športni dan. Atletsko tekmovanje je bilo na terenu športnega parka v Novi Gorici. Dijaki smo tekmovali v tekih, metu krogle in skoku v daljino; dijakinje pa v teku, metu krogle in skoku v daljino. Doseženi rezultati so naslednji:

DIJAKINJE

100 m

1. Bratina	IV.	14,5 sek
2. Ambrožič	II.a	15,0 sek
3.4. Plahuta	II.b	15,2 sek
5. Trošt	II.b	15,2 sek

DALJINA

1. Štrancar	III.a	385 cm
2. Plahuta	II.b	356 cm
3. Cigoj	I.a	350 cm
4. Blažko	III.a	340 cm

KROGLA

1. Štrancar	III.a	800 cm
2. Rustja	I.b	740 cm
3. Polanc	III.b	740 cm
4. Krtelj	III.b	710 cm

DIJAKI

100 m

1. Bolko	III.a	11,9 sek
2. Čepar	IV.	12,3 sek
3. Uršič	IV.	12,4 sek
4. Krapež M.	III.a	12,6 sek

400 m

1. Čepar	IV.	56,1 sek
2. Bolko	III.a	56,7 "
3. Krkoč	III.a	60,1 "
4. Krapež	III.a	60,7 "

DALJINA

1. Čepar	IV.	530 cm
2. Krapež	III.a	490 cm
3. Kobal	II.a	480 cm
4. Hanzel	I.b	465 cm

KROGLA

1.2. Sedmak	IV.	1130 cm
Slokar	III.b	1130 cm
3. Oven	III.b	1120 cm
4.5. Uršič	IV.	1110 cm
Zavadlav	II.a	1110 cm

Pohvale vredni so rezultati Bolka in Čeparja ter Bratinove. Toda tekmovali niso samo posamezniki, temveč tudi razredi. V poštev so prišli trije najboljši rezultati dijakov iz vsakega razreda ter pet najboljših rezultatov dijakinj iz vsakega razreda.

DIJAKI

1. IV. razred	4.730 točk
2. III. a razred	4.509 točk
3. III. b razred	3.256 točk
4. II. a razred	2.803 točk
5. I. b razred	2.045 točk
6. I. a razred	2.036 točk
7. II. b razred	1.929 točk

DIJAKINJE

1. III. b razred	4.827 točk
2. III. a razred	4.720 točk
3. II. b razred	4.511 točk
4. I. b razred	4.507 točk
5. II. a razred	4.233 točk
6. IV. razred	4.084 točk
7. I. a razred	4.064 točk

SKUPAJ DIJAKI IN DIJAKINJE

1. III. a razred	9.229 točk
2. IV. razred	8.814 točk
3. III. b razred	8.083 točk
4. II. a razred	7.036 točk
5. I. b razred	6.552 točk
6. II. b razred	6.440 točk
7. I. a razred	6.100 točk

Dijake vabimo, da se kot gledalci ali tekmovalci udeležijo v čim večjem številu vseh tekmovanj, ki jih organizira šolsko športno društvo "Eurja".

Drago Sedmak

HOROSKOP

K O Z O R O G : Hitro popravi vse nezadostne ocene, sicer ne boš dobilo tricikla ob koncu šolskega leta. Lase si umijaj z brezovim šamponom. Tisti tip, ki si ga spoznala med prazniki, je zelo nevaren - ima zveze z zbornico.

V O D N A R : Lahko bi si že enkrat omislilo boljši način špricanja. Nikar si preveč ne ženi k srcu, če te kemija ne ljubi. Dobro izkoristi naslednjo nedeljo.

L I B I : Oblecí se toplo, da se ne prehladiš. Čas je že, da si zašiješ nogavice. Tri tedne ne pojdi nikamor, četrty teden pa k maši.

O V E N : Rdeča barva ti dobro pristaja. Preveč kadiš! To škoduje zdravju in žepu. Sobotno popoldne porabi za študiranje - izbira snovi je prosta.

B I K : Preveč si dopisuješ. Ko te bo tista stvar razjezila, pojdi v pisarno in se izpovej. Ne nagajaj sosedu!

D V O J Č K A : Prazniki so končali, zato misli na šolo. Dobro očili svinčnik in previj zvezke. Tranzistor se ti bo pokvaril.

M A K : Nikar se ne razburjaj, če te mama pošlje v trgovino. Zberi si novega konjička (zbiranje denarja) in nabrusi si jezik!

L E V : Tvoja griva že presega vse norme. Rep boš moralo skrajšati. V kratkem boš dobilo ukor. Nikar ne zapravi vse štipendije v slaščičarni.

D E V I C A : Revše, kar smiliš se mi! No, bo že boljša! Vedno moraš nositi bele nogavičke! Preveč odgovarjaš nam in razredničarki.

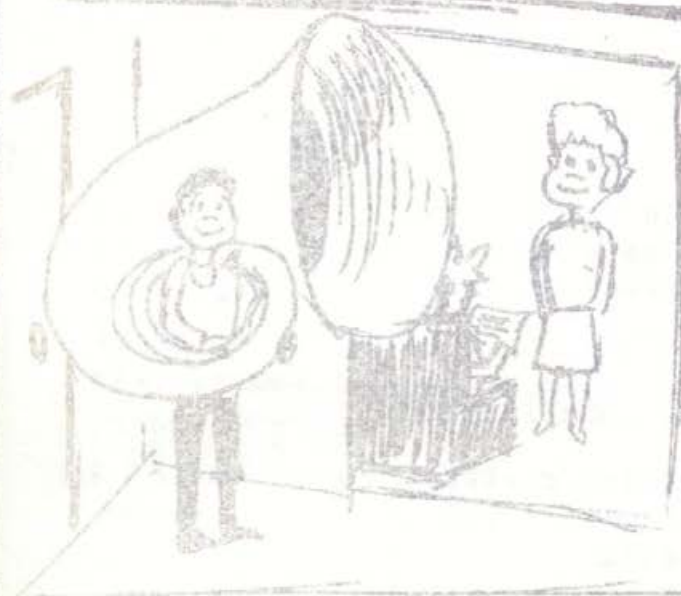
T E R E N I C A : Glej, da boš do poletja skujsalo. Za denar, ki si ga zaslužilo v nedeljo, si kupi krizanteme!

K O R P I J O N : Tvoje klešče so malo preostre. Ne lazi ponoči okoli, ker te direktor lahko zasači! V ponedeljek glej sončni vzhod!

S T E L E C : Nov lok in puščica ti ne bi škodila. Redno pomijaj posodo! Nabavi si tudi nova okrogla sončna očala.

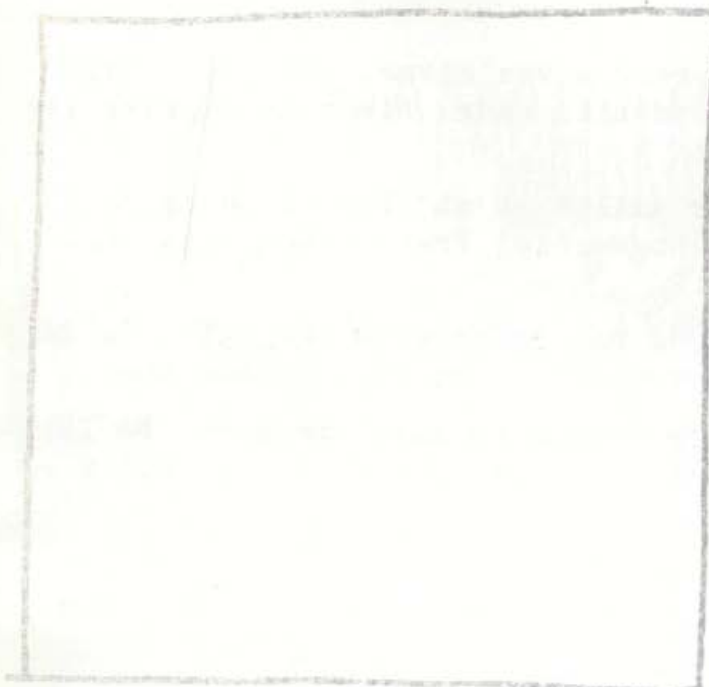
VELJA ZA OBA TREPEČA SPOLA. NEPREKTIČNO DO IZIDA NASLEDNJE
REVILJE.

HUMOR

Zelo me veseli,
da troj novi
faročeneec
me igra
KITARE.

$$5 \times 8 = ? 40 \begin{array}{r} \xrightarrow{69} 897 \cdot 10^{-5} \\ + 90 \quad 309 \cdot 10^{-5} \\ \xleftarrow{160} 206 \cdot 10^{-5} \end{array}$$

Risba predstavlja
bel kvadrat na belom
polju. AVTOR
NEZNAN
Oglišča kvadrata
so v točkah $T_1(2,0)$,
 $T_2(0,2)$, $T_3(-2,0)$, $T_4(0,-2)$
če je izhodišče v
težišču na levi
narisanega
množekotnika
Tisti, ki zelo dobro
vidijo, bodo zagledali
tudi krog
 $x^2 + y^2 - 4x - 2y + \frac{11}{4} = 0$

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNA UREDNICA: Bogdan BRDCELO in Marko SLOKAR

LIST OPREMIL: Robin BRAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda PAVLIČ,
Zdenka KOREN, Anka BRATUŽ, Marko SLOKAR, Alojz ŽGUR

Pri razmnoževanju lista je pomagal II. a razred. Najlepša
hvala!

4

GLASNO DOJAROV GIMNAZIJE
AJD O V Ž Ž I N A
L E V O >

Gaudemus igitur, juvenes cum sumus. Ja, jutri bom že stari, ali pa se bo svet podrl, hk, zato trdimo bratje, na zdravje vseh slovenskih fantov in deklet, hr. Sicer pa sploh ni važno, komu se nazdravlja, važno je, da vince beneško dol, dol, dol teče. Prava filozofija, če se bližješ po obleki, po realizaciji sanj štirih let, saj se je malo popackana, je še zmeraj ista, hk, ne pa neka druga. In vino veritas, so rekli stari in zato tudi pametni ljudje, zdaj te pa tisto v plavem, ki diši po devetem krogu, excusez - moi monsieur ustavi in ti da neko čudno, okroglo stvarco, ki jo napihneš in spreminja barve, potem pa pravi, matura gor ali dol, dečko moj, danes si jih zvrnil za dve in pol pramila. Dečko mu pa reče: Trima vivere, delne philosopher in kar plavi angel misli, da se norčuje iz njega, te pošlje med štiri sive stene do iztreznitve. Dečko si misli, da se o pelovi senci pripraviti ne uplača in se potopi v sladko in kot marmelada lepljivo opojnost, hk, potem pa iz žepa potegne košček krede in napiše v sivkasto temo, ki jo osvetljuje blede lunin žarek: Vse bo šlo rekom žvižgat. Hk. Vse srečen nad tako globokoneumno ugotovitvijo zre skozi lino svojega apartmaja, ko naenkrat vse zažari od sreče, spet pograbi košček krede in ovekoveči v dimnik Kopernik in sploh vsi astronomi so se zmotili; ni ene luna, pač pa dve in včasih tudi tri in kar je najvažnejše, jaz sem središče vesoljstva, kajti vse se vrti okrog mene.

Zjutraj posaje sonce na ovenelo, nekoč rdečo rožo, ki raste iz njegovega sveta, v panju mi zadoni rožljanje ključev, ki ga brez usmiljenja kot s kladivom bije po glavi, vrata v širni svet se odpro.

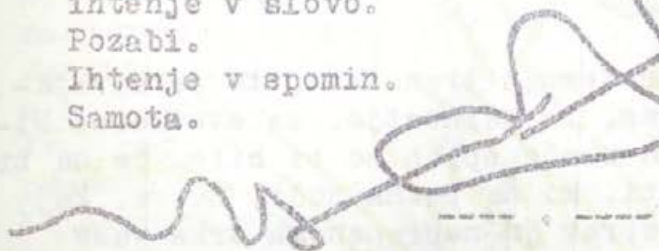
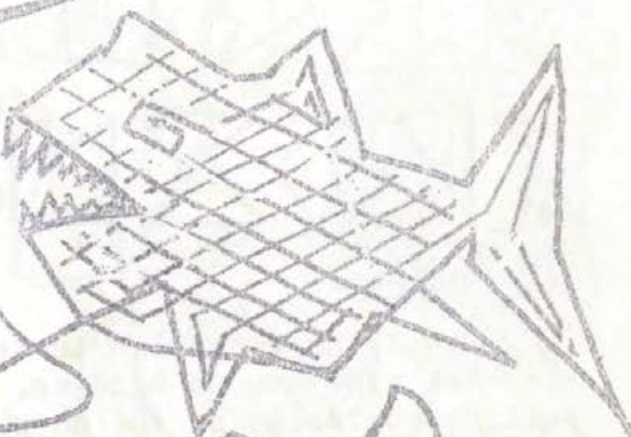
Srečno pot, maturant, maturantka, morituri te salutamus.

Jožica Klep

Post scriptum: Vse to so zgolj simboli in nič drugega. Hough!

Zlata riba v vrču,
ptica v kletki,
nebo za belim steklom,
ihtenje v slovo.
Pozabi.
Ihtenje v spomin.
Samota.

Črn oblak na rdečem nebu
črn oblak in rdeče nebo,
oblak in nebo,
črno in rdeče,
toma in kri,
smrt in življenje.

Neenako udarjajo njegovi koraki.
ustavi se in govori.
Neumno maha z rokami
in kolne svoje življenje.
Joj, zrasli so mu lasje!

Vlasta.

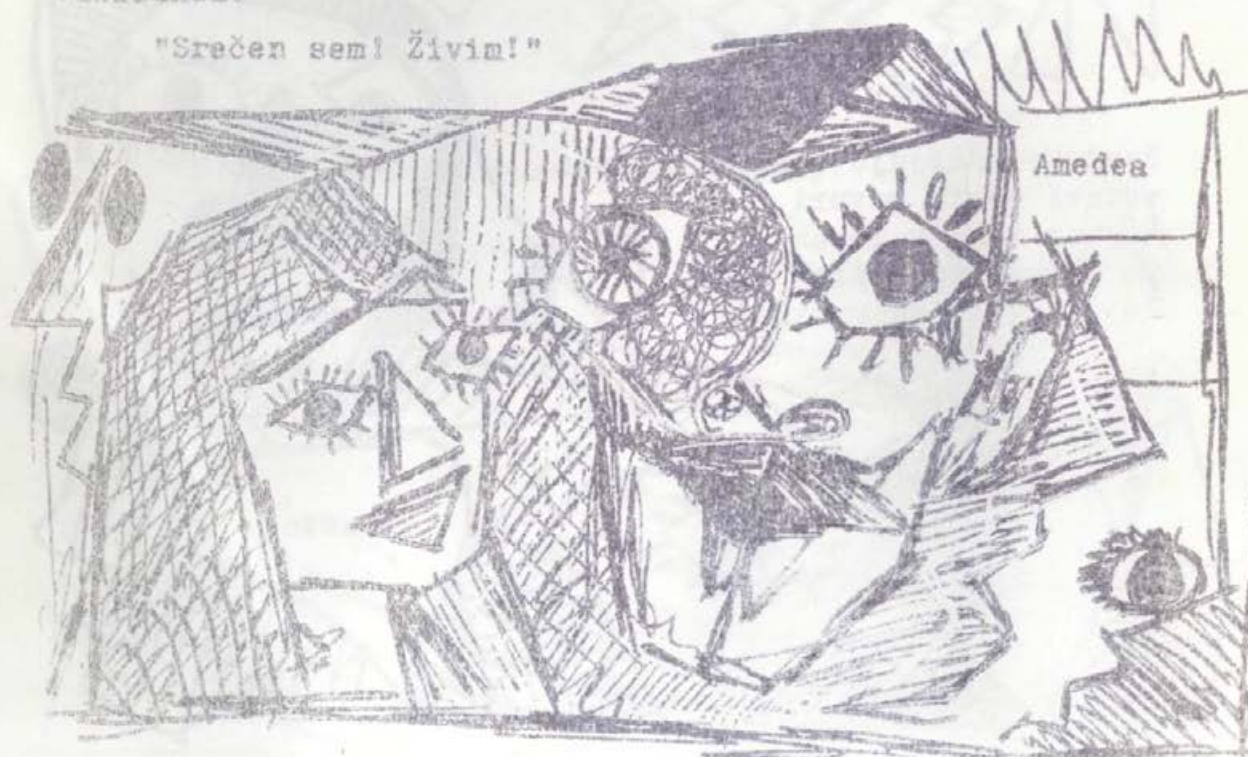
PREPLETANJE SVETLIH IN TEMNIH TRENUTKOV

Prepletanje svetlih in temnih trenutkov, to je življenje. Vsi hlastamo za ugodjem, za varnostjo, za svetlobo. Nikoli ne pomislimo na to, da sreče sploh ne bi bilo, če ne bi obstajala tudi žalost. Tisti, ki ne pozna noči, ne ve, kaj je dan, kaj je svetloba, čeprav ju neprenehoma srka vase. Nevarnost, žalost, dvom nam pomenijo zlo, ki ga je treba obiti, če je le mogoče. Kako se mi smili človek, ki ni nikdar zašel v ulico brez izhoda!

Hribolazec, ki je za las ušel globokemu prepadu, se čele takrat resnično zave, da živi, spozna, da je srečen, ker gleda sonce, ker diha, ker se smeje, pa tudi zato, ker lahko joče. Ko si se v mislih že vsemu odpovedal, znaš v vsaki še tako heapavi in grdi školjki poiskati diamant.

Zato se ne umikaj pred nevarnostjo, bolečino, naporom! Ko boš zvečer premišljeval o dnevu, ki že ugaša, boš lahko vzkliknil:

"Srečen sem! Živim!"

Soba.
V njej le
nekaj tople praznine.
Kri med
zarjavelimi žicami.
Razbito steklo
v moji pesti.
Prah med
prameni svetlobe.
Koledar na steni.
Mir.

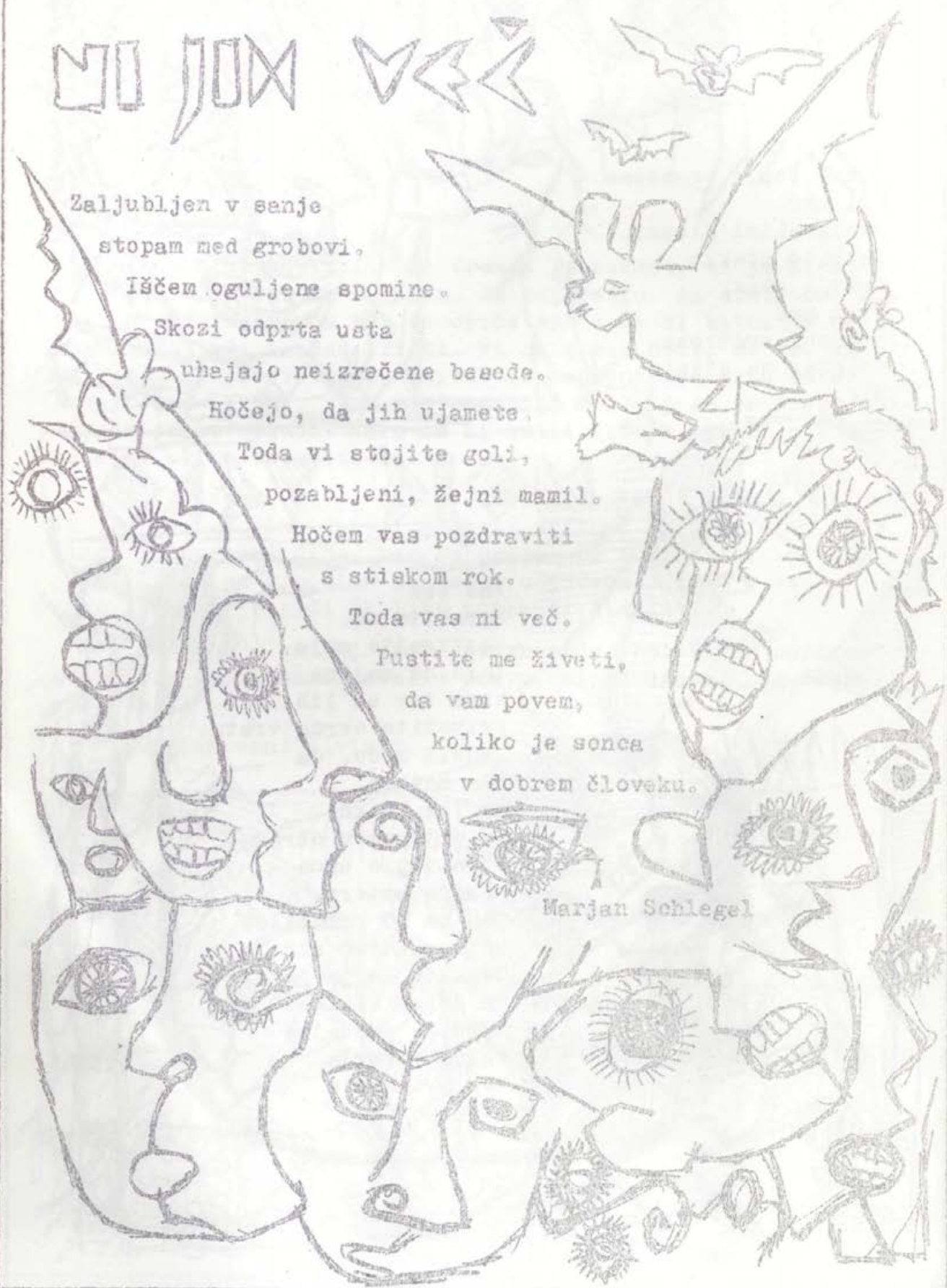
Vaš sem.
Zgrabite me.
Raztrgajte moje
telo na majhne
kose ter si jih
privežite okrog vratu.
Vedeli bodo, da
sem majhen,
da jim lahko
le pljunem v obraz.
Moje toplo srce
nesite materi.
Ona ne bo pozabila;
bil sem njen sin.
Zvežite svoje jezike
na dolge verige.
Nato se predajte
valovom morja
ter priznajte
svoj poraz.

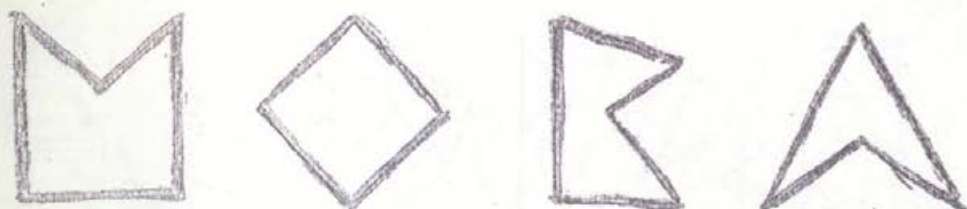

NI JOM VEE

Zaljubljen v sanje
stopam med grobovi.
Iščem oguljene spomine.
Skozi odprta usta
uhajajo neizrečene besede.
Hočejo, da jih ujamete.
Toda vi stojite goli,
pozabljeni, žejni mamil.
Hočem vas pozdraviti
s stiskom rok.
Toda vas ni več.
Pustite me živeti,
da vam povem,
koliko je sonca
v dobrem človeku.

Marjan Schlegel

Težko pada mrak, težko pada na dušo in na zavest. Temni se. Prekmalu bo prišla noč. Visoka vitka sveča plapola, enakomerno se njen plamen dviga proti stropu. Okno je odprto na stežaj. Zavesa se le redko, plašno premika ob nežnem dotiku vetra. Bela je, tako zelo je bela! Ležim na postelji in čakam. Nenađoma zapiha veter, oknica glasno zaškripa, žalostno zaškripa, kot bi naznanila nekoga... Zavesa plapola, dviguje se proti stropu, kot bi hotela odpreti pot nekemu. Plamen sveče je vse manjši, manjši, potem je spet visok, svetel, hip nato spet droben, komaj viden drobec sončnega prahu, kot da se boji nekoga... Prihaja! Prihaja! Ne vem, kdo je, vem le, da prihaja! Plazi se, tiho stopa po prstih proti oknu, črno je, čisto črno je, tako boleče črno... Zavesa se v sunkovitem gibu požene proti stropu... Vatopa! Prihuljeno, počasti vatopi. Za njim se hinavsko vleče veter, se zapleta črnemu bitju v haljo in zlovesče name svoje ledene prste. Potem veter obstane. Zavesa težko pade izpod stropa in tisto se je dotakne. Teda! vidim! Kriiii! Zavesa, bela, snežnobela zavesa je krvava, vedno bolj krvava, krvavaaaa! Stvor se plazi naprej. Bliža se postelji. Sveča nemirno trepeta, trepeta od ponižnosti in strahu. Tisto dihne vanjo. Plamen zagori, švigne proti zavesi! Krvav plamen jo zajame in gori, gori, vse je rdeče, tako zelo rdeče! Težak, topel vonj po krvi pada proti meni, sladkoben vonj po sveži krvi... Tisto pa se bliža, nevzdržno bliža, ne slišim korakov, le čutim, strahotno čutim zamolkel zven stopinj...

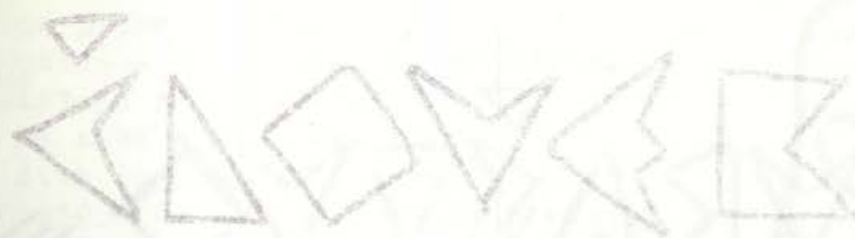
Tu je! Ledeni prsti se nežno dotaknejo čela. Čutim kri, lepi se in mi polzi po obrazu. Roka drsi proti vratu. Za sabo pušča lepljivo, toplo sled. Potem se prsti zaderejo v vrat in iščejo sapnik. Roka stiska. Temno je, vedno bolj temno... Roka vedno bolj stiska... Duši me! Zraka! Zra-kaaa! Umiram... S poslednjim čutom slišim, kako se plazi proti oknu, odgrne zaveso, odhaja... Polknica gluho zaškripa... Iz teme v sobi se od nekod priplazi veter, z dolgimi korakti zapušča sobo ter se previdno ogne polknici...

Tanja

LE FLEUVE

Le fleuve sale
coule sous moi
Il est brun
Il pleuvait
toute la nuit
à cause de cela
a augmenté
Ses ondes
sont hautes.
Le cours est fort,
les broussailles et
les éclats du bois
portant avec lui
Il dépravera.
D'un lieu quelconque
vient en volant e oiseau
et emporte une goutte
Le garçon joue sur
le rivage blanc.
Il jette les
cailloux dans
l'eau froide.
Le fleuve
fait des sottises.

Deko

Vse se mu je zdelo brezpomembno in vroče. Vse. Čutil je, kako se potaplja, navzdol, navzdol...

Ni hotel odpreti oči, a jih je moral. Pogled mu je zablodil po belih stenah. Ustavil se je na dekleta v belem, ki je sedela v kotu in ga prazno gledala. Bilo mu je že čisto vseeno, žalostno, ampak vseeno, kaj si ljudje mislijo o njem, kaj si sam misli o sebi. Rad bi pokadil cigareto marihuane in čutil, kako mu dim pronica v možgane in iz možganskih zavojev izmija betonski prah in vsa neznaga civilizacije. Svet se je vrtel. Vrtel se je in vrtel, vedno hitreje. Ljudje so hodili vedno hitreje, avtomobili so vozili vedno hitreje. Gledal je, kako se ljudje hitro, živčno nasmihejo, hitro stopiceljuje naprej, hitro pokadijo čik, hitro stlačijo vase pogonske gorivo, da bodo spet živčno hiteli v pogubo. Svet se je vrtel vedno hitreje, hitreje. Ustavite! Ustavite svet! Rad bi izstopil! Tako rad bi izstopil... Nato se je zbudil in motno pogledal drastične obraze nad seboj, ki so mu nekaj dopovedovali in ga tiščali na posteljo. Nasmehnil se je, a v tem nasmehu ni bilo nobenega smehljaja.

"Zakaj je na svetu vedno manj ljudožercev?" Nato si je kar sam tiho odgovoril: "Ker so ljudje vse težje prebavljivi."

Dva bolničarja sta počasi porivala bolniški voziček pokrit z belo rjuho po dolgih, belih hodnikih.

"Le zakaj je napravil samomor?"

"Morda je preveč ljubil življenje."

SOMBAŠTVO

čudno - vednoraje pišem z velikimi
črkami

to mi daje zavest da sem napisala
nekaj boljšega večjega nevsakdanjega
nekaj kar se bo dvignilo nad gobaste
klobuke atomskih eksplozij
nad vso kri in blato in blato in
ljude

kako sovražim ljudi
sovražim

čudno tudi sama sem človek
tudi sama sem tak mehkužen
rožnat embrio poln laži blata
strup

rada bi ga predrla da bi se razlili
možgani in strup
sadiistično kajne
sovražim

uživam v sovraštvu
ali te je že kdaj bolel zob
kaj sploh sprašujem
gotovo te je ti vsemogočni
a tako ranljivi stvor
z jezikom si pritiskal na boleče mesto
in + priznaj - užival v bolečini
sovražim

včasih

to je že tako daleč in petaja vse bolj
- neskončno daleč
nebo je bilo modro
da najbrž je bilo modro
ne spomnim se več morda je bilo tudi zeleno
saj ni važno a bilo je tako
lepo

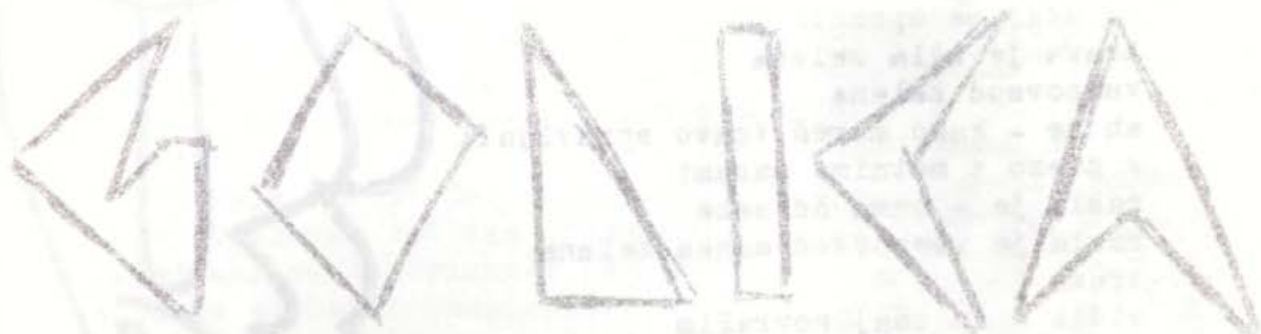

in ptice - veš
 ptice - to so taki čudni stvori
 letajo po zraku veš
 ne niso na atomski pogon
 žive so prepevajo - veš
 dajejo od sebe prijetne nenevarne
 zvoke
 da zdaj se spomnim
 trava je bila zelena
 vsepovsod zelena
 ah ne - kako moreš travo spravljati
 v zvezo z metnimi masami
 rasla je - sama od sebe
 rasla je vsepovsod mehka zelena
 trava
 vidiš - in zdaj sovražim
 da tudi sebe
 sovražim

Dido

25 maj. Dan mladosti in tako naprej.

Niš ni še kazalo na to, da se misli sonce odkotr'jati na nebo, ko si že lahko opazil zaspane dijače, kako si utirajo pot do avtobusne postaje.

Zaspanost jih je kmalu minila, ko so morali loviti ravnotežje v prepolnem avtobusu ter pri tem še opazovati pokrajino, ki je hitela mimo.

Sonce je s seboj prineslo dobro voljo ter je razaulo po način dijakin. Smeh je pljuskal po avtobusu ter uhajal skozi špranje na prosto.

V Novi Gorici je avtobus spustil dijake iz svojega obje-
ma. Prebivalci mesta, ki so hiteli v službo, so se začudeno
ozirali v skupino izletnikov, ki je spet hitela, tokrat na
železniško postajo.

Saje in dim na postaji pa jim niso pokvarili dobrega razpoloženja, ko so se vkrcali v vagon drugega razreda ter se odpeljali novim doživetjem naproti. Kmalu so dijake začela razvzemati čustva, po vlaku je donela pesem o soncu, ljubezni, mladosti...

Malo naveličani neskončnega ožjanja so se na Jeseni-
cah vabili iz vagona.

Pešačenje na Golico je bila prijetna rekreacija po dolgotrajnem eksistiranju v zaдуšljivem zraku tovarniških dimnikov.

Opoldne se je slučajnemu opazovalcu nudil težke prizore. V Domu pod Golico so na klopih sopihali prepoteni in se stradani izletniki v težkem pričakovanju. Kmalu, ko je prišlo

šele čez dobri dve uri, izginilo pa mnogo hitreje. Prenapolnjeni z novo energijo in navdušeni nad čudovito okolico, svetlim zrakom in tisoči narcisa, ki so jih obdajale, so počasi odrinili na Španov vrh. Na vrhu so seveda triumfirali. Ker niso imeli s seboj zastave, niso mogli tega dogodka ovekovečiti, proslavili pa so ga vseeno z obilno mero "Dvojnega C".

Zvečer so seveda pospali kot snopi in po "Domu pod Golico" je vladala smrtna tišina, le tu pa tam je po temnih hodnikih hitela osamljena senca, da katalizira nekaj svojega bistva v straniščno školjko.

Nov dan je zalotil v jedilnici nekaj nadobudnih lakotnikov, ki so presnavljali kruh s salamo. Ko je bila ekspedicija polnoštevila ter ni nihče več čutil v želodcu boleče praznine, so se počasi odpravili proti Jesenicam.

In spet vlak, Nova Gorica, avtobus in kočno ljuba staza Ajdovščina!

Izleta se udeležil 1. a razred.

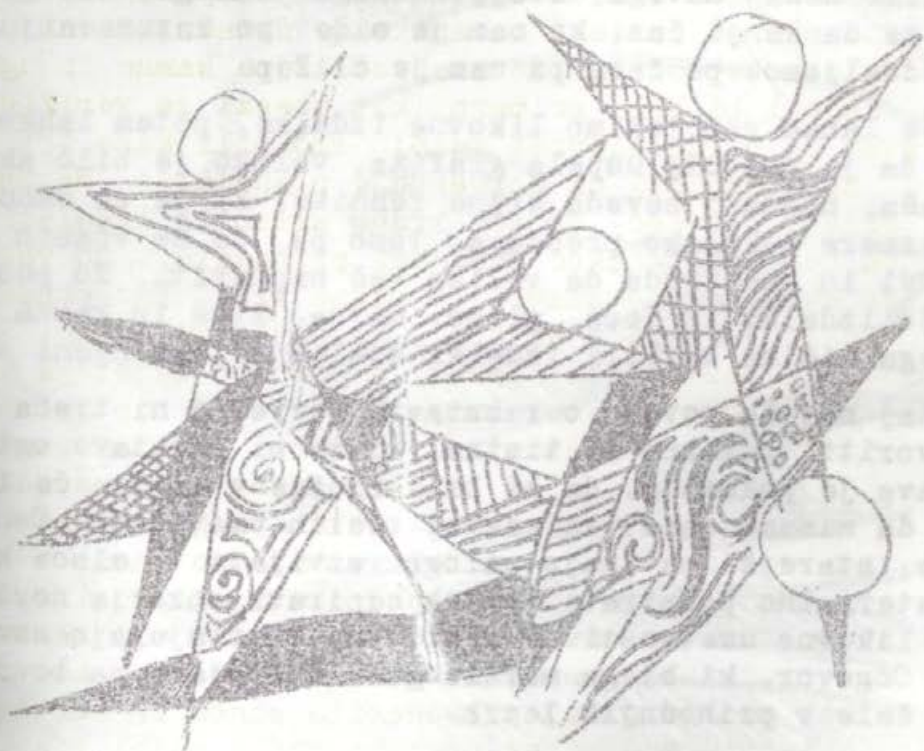

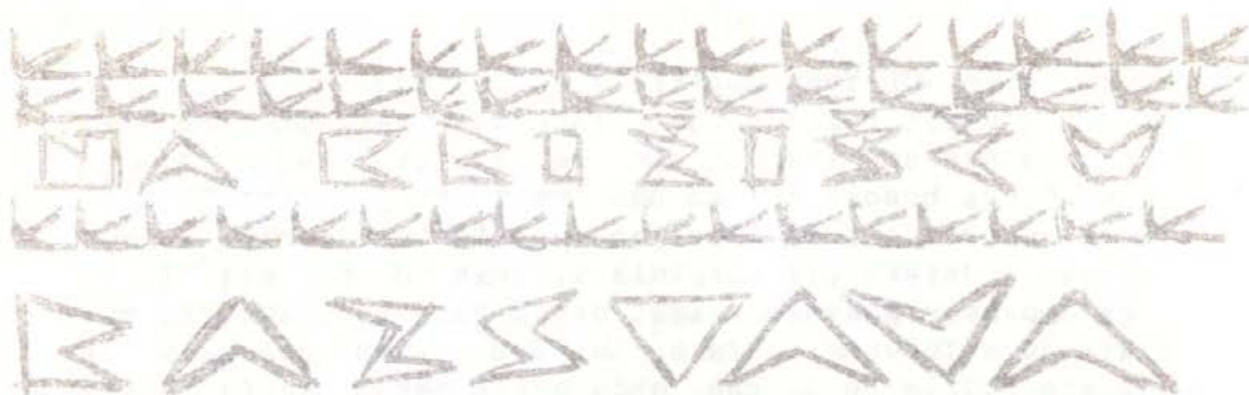
LJUBLJANA

V četrtek, 9. aprila, smo bili prvi letniki na ekskurziji v Ljubljani. Izbrali smo si zelo slab dan, saj je skoraj ves dan deževalo. Zjutraj smo prišli vsi mokri pred žolo in se zrinili v avtobuse. Eden je bil natrpan s prvošolci, v drugem pa je bil samo četrti letnik in tja ni maral nihče od nas. Naposled so se fantje vdali volji profesorjev in odšli v drugi avtobus, tako da smo v prvem ostala skoraj sama dekleta. Vozili smo prvi in iz zadnjih klopi mahali naslednjemu avtobusu, tovarišici Slamičevi in tovarišu Blazjaku, ki sta sedela v prvi vrsti. Na vmesni postaji smo za deset minut izstopili in nekaj deklet je zamudilo prvi avtobus, zato nam ni preostalo drugega, kot prestopiti v naslednjega. V dežju smo se srečno pripeljali do Ljubljane. Najprej smo obiskali naravoslovni muzej. Za tiste, ki se zanimajo za biologijo, je bilo tu zelo zanimivo, precej pa se nas je povečini dolgočasilo. Nekateri so bili všeč ptiči, drugim zveri, zelo lepo je bilo cvetje, ki si ga moral natančno pogledati, če si se hotel prepričati, da res ni naravno. Kokošnjak je bil tako izviren, da je bil gotovo vsem všeč. Ogledali smo si tudi ogromno mamutovo okostje, sicer pomanjkljivo, je pa res čudno, da se je tako ohranilo do današnjih dni. Nekatera dekleta smo si ogledovala tudi lepe kamne in ugotavljala, kateri bi bili primerni kot obeski za verižico ali za prstan. V naravoslovnem muzeju smo bili kake tri do štiri ure, nato smo šli na univerzo v planetarij. Na univerzi mi je bilo tako všeč, da sem trdno sklenila izdelati gimnazijo, da bom lahko nekoč tudi jaz prihajala v to veliko, nekoliko skrivnostno stavbo. V planetariju smo posedli ob steni v okrogli sobi s stropom, ki ponazarja nebo. V sredini sobe je postavljen aparat, s pomočjo katerega lahko opazujemo zvezdnato nebo. Prijazen tovariš nas je seznanil z ozvezdji in posameznimi zvezdami, pokazal nam je, kje in kako leže ozvezdja, katerih lažnivim napovedim tako radi nasedemo in verjamemo - ozvezdja Horoskopa. Romantični tipi smo zasanjano strmeli v čarobno množico zvezd nad seboj, meni se je zdelo v planetariju čudovito, seveda pa so se tudi tu našli nekateri, ki jih nič na svetu ne zanima in ti so se spet dolgočasili. Ko smo se vračali z univerze, nas je zunaj presenetilo sonce in ker smo bili vsi že lačni, smo si najprej poiskali najbližje

restavracije. Ob dveh smo bili pred moderno galerijo, kjer smo si ogledali razstavo del francoskih naivnih slikarjev. S te razstave smo krenili spet na razstavo, tokrat razstavo antičnega bronu. Po tem smo imeli nekaj ur prosto. Tisti, ki dobro poznajo Ljubljano, so ta čas temeljito izkoristili za obiske pri sorodnikih, znancih, prijateljih... Drugi smo se v glavnem vrteli okrog Name in Drame, se sprehajali do avtobusne postaje. Jaz sem s tremi sošolkami kar na slepo hodila po ulicah, občudovala maksī plašče in klobuke, žalostno gledala skozi okna botiques in si mislila, kako lepo mora biti, če si oblečen v te izdelke. Ob 19. uri smo se že začeli zbirati pred poslopjem Drame. Prišli so tudi drugošolci, ki so bili v Kropi in skupaj smo si ogledali Grumovo delo Dogodek v mestu Gogi. Drama je bila čudovita. Sedela sem na balkonu in sem lepo videla na oder, tako da sem lahko nemoteno sledila dogajanju na odru, ki je bilo tako zanimivo, da je pritegnilo večino občinstva. Zelo dobra je bila zasedba igralcev in igrali so odlično in doživeto. Celo glasba, ki so jo predvajali med odmorom, mi je bila všeč. Zvečer smo morali kar naravnost na avtobusno postajo in domov. Tokrat smo se peljali s tremi avtobusi. Okrog enajstih smo prispeli v Adlovec in razšli smo se utrujeni, toda veseli, saj smo veliko videli in doživeli.

Ada

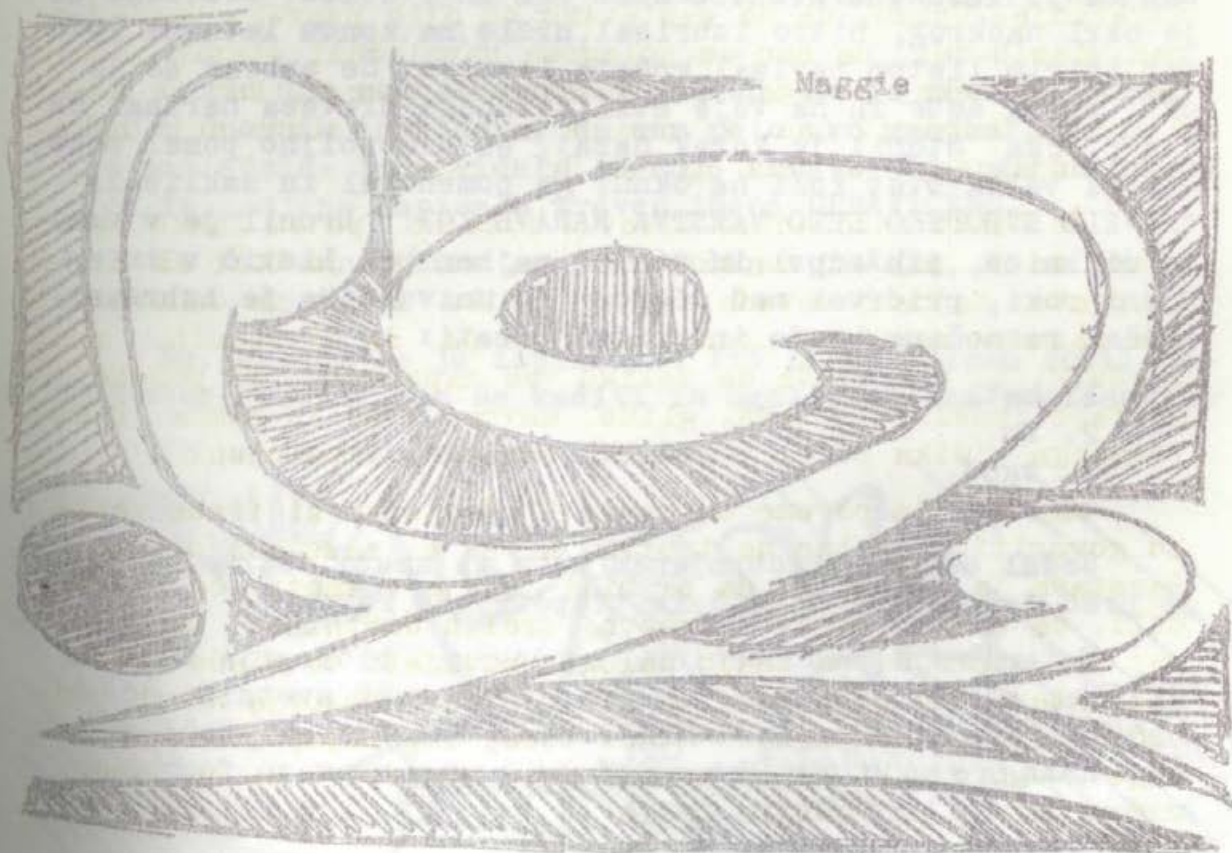
Pred kratkim so avlo kinodvorane v Ajdovščini začasno spremenili v razstavni prostor raznovrstnih likovnih del mladih osnovnošolskih ustvarjalcev. Verjetno bi se zelo malo ali skoraj nič ne zmotili, če bi jih označili kar s mladimi umetniki. Razstavljali so učenci osnovnih šol Ajdovščine, Dobravelj, Cola, Predmeje in Vipave. Največja prizadevnost so pokazali prav mladi iz vipavske osnovne šole. Obiskovalci razstave so bili mnenja, da le redko lahko vidijo tako okusne razstavne predmete. Likovni izdelki ne kažejo samo prizadevnosti mladine, saj so v teh stvaritvah združili fantazijo, mladost, harmonijo narave in jasnost svojega izražanja. Vsi izdelki kažejo nekako preprostost brez vsakršnih spodrsljajev. Mogoče si želimo, da bi vodje te svoje mlade ustvarjalce usmerjali v bolj moderen način izražanja. Upamo, da ne zahtevamo od njih preveč, vendar se nam včasih zdi, da smo se polagoma naveličali starih tehnik, da želimo nekaj novega, svojevrstnega, takega, kar je značilno za današnji čas, ki nam je sicer po razumevanju nekoliko oddaljeno, po času pa nam je bližje.

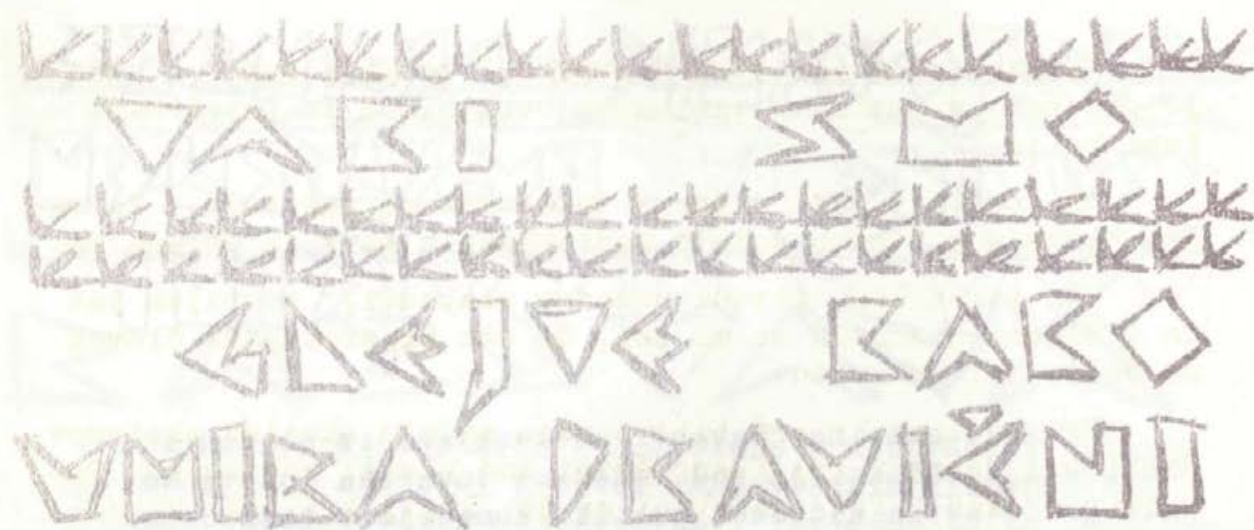
Če lahko razčlenimo likovne izdelke, potem lahko ugotovimo, da je najbolj uspela grafika, veliko je bilo akvarela in gvaša, najmanj seveda oljne tehnike, ki je za osnovnošolske razmere nekoliko predraga. Vemo pa, da se včasih s manj sredstvi in več truda da veliko več napraviti. To posebej pričajo izdelki iz lesa, gline, mavca, žice in kamna. Z estetskega vidika so bili izdelki dosledno izpolnjeni.

Kaj naj še povemo o razstavi? Verjetno ni treba veliko govoriti, posebno ne tistim, ki so si razstavo ogledali. Razstava je pokazala, da bi bili ljudje v zmoti, če bi trdili, da nimamo osnov za razvoj zrelih umetnikov. Osnova torej je, starejši pa imajo nalogo razvijati te mlade kadre, jih materialno podpirati in jih odpirati obzorja novih področij likovne umetnosti. Mladi torej izpolnjujejo svoje naloge. Odgovor, ki bi ga morali dati starejši, pa bo jasno viden šele v prihodnjih letih.

GOSTOVANJE DRAMSKÉ SEKCIJE V KULTURNEM DOMU V AJDOVŠČINI

Dramska skupina "Čaven", sestavljena iz mladih iz okolice Ajdovščine, je pod vodstvom tovariša Jožeta Novaka predstavila ajdovski publiki komedijo v treh dejanjih "Dobrodošla mias Agata." S tem delom so gostovali že v več krajih in skušali izpolniti poslanstvo posameznikov in družbe na kulturnem področju. Koliko jim je to uspelo, bi težko rekli. Resnica pa je, da so pokazali dobro voljo, da se še vedno najdejo ljudje, ki želijo razvijati slovensko kulturo, le da število udeležencev kaže, da nima kdo sprejemati jo. Izvedba bi verjetno veliko bolj uspela, če bi bile vloge posameznih oseb bolje izbrane. Tu moramo poudariti še priznanje, ki ga zaslužijo naši gimnazijci, ki so tudi odigrali nekatere vloge. Ti so se od vseh še najbolj odrezali.

Za seboj je zaprl vrata "Oddelka smrti", sedel na ograji in zdrasel navzdol. Stekel je mimo snažilke, ji prevrnil vedro, mimogrede pokimal profesorju in spoštljivo pozdravil hišnika. Nato je planil po stopnicah navzgor, osupil sošolki v dolgem črnem krilu izbil iz rok torbo in se zadihan ustavil pred tablo na hodniku. Ravno ta pravokotna zelena tabla ga je že dalj časa vznemirjala. Sprva ni niti vedel zakaj. Pozneje, pozneje pa je videl, da je nekdo narisal nanjo veliko drevo z vencem črk in števil. Previdno se je ozrl naokrog, hitro izbrisal ničlo na koncu letnice 1970 ter štirim listom narisal košate lasulje. Še enkrat se je ozrl okrog sebe in na veje stiliziranega drevesa narisal še dva ptička. Stopil je korak nazaj, si zadovoljno pomel roke, utrgal velik cvet roži na oknu, ga pomendral in zaklical: "ŽIVELO EVROPSKO LETO VARSTVA NARAVE 197!" Brnil je v vrata učilnice, jih odprl in vihteč majhen bel listič v iztegnjeni roki, pridrvel med učence. Iz umivalnika je izbrskal košček razmočene krede in pričel pisati:

1. mat.
2. fr.
3. zgod.
4. b.

Sedel sez na preobrnjenem košu za smeti, strmel v bitje pred tablo, bel listič in trepetajočo roko.

Matematika, francoščina, zgodovina, biologija in... in... kemija. O, bog! O, vsi profesorski svetniki, o, stvašni, snažilki in milostni hišnik. Rešite me! Rešite ubogo nebolgljeno bitje, ki mu grozi pogin v svetu formal, kislilin in ogljikovih hidratov. O, rešitev, kje si, kje?"

"V čakalnici pri zobozdravniku," zavpije junak z ugaslo cigareto v ustih, z zavihanim ovratnikom in povešenimi žepi halje.

"Na pošti zaradi nujnega telefonskega pogovora," zavrešči hitreje s pisano paleto modrozelenih barv in ogledalom.

"Na stranišču, zaradi nenadne slabosti," zavpijem jaz in v tistem trenutku se mi zdi, da sem najsmrečnejši človek na šoli, ne, na svetu.

Pri matematiki sem bil vprašan zadnjo skupino aksiomov. Dobil sem cvek. Pri francoščini smo pisali kontrolko. Garantiran šus. Pri zgodovini me je kralj kraljev okronal z minus dvojčico. Pri biologiji mi je nežna metuljčica pripomogla še do enega kola.

Bil sem miren. Usoda je pač močnejša od nas in tudi naš zgodovinar vedno pravi: "Para eso habeis nacido."

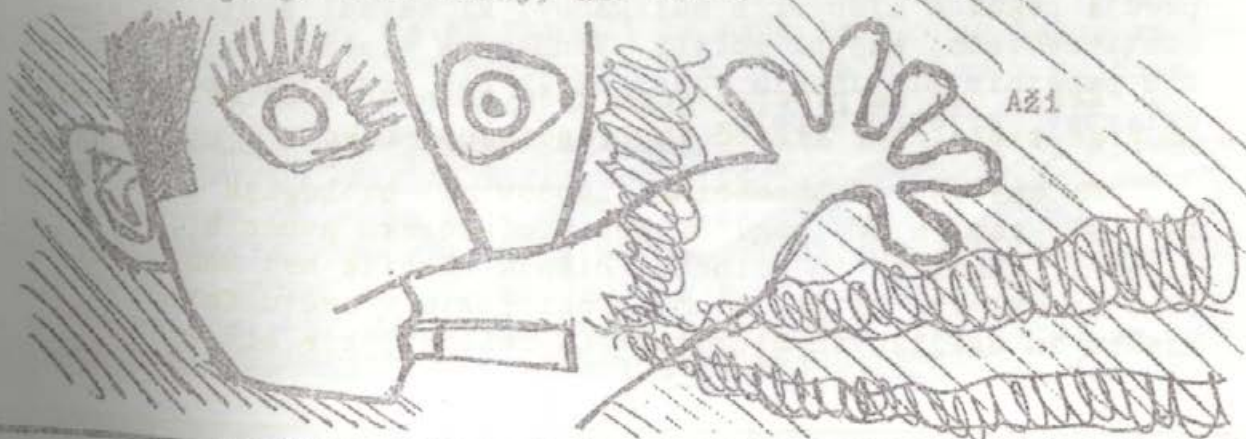
Potem me je obšla nenadna slabost. V "konferenčni sobi" sem sedel na umazanem radiatorju in bral stenske verze. Toda nisem bil sam. Trije drugošolci so pravkar prirejali tekmovalstvo v kajenju. Dostojanstveno so si prižigali dišeče evaljke in zaprtih oči vlekli vase opajen dim. Kmalu sem se jim pridružil. In potem, smo kadili skupaj, skupaj smo kašljali in pljuvali in skupaj smo solznih oči hvalili božanski občutek dima v pljučih.

Šesto uro sem se vrnil v razred. Ko je razredničarka odprla dnevnik in videla, da sem peto uro manjkal, me je za hip pogledala. Toda videla je moje krvave oči, smrtno blede lica in ganjena napisala zraven imena OPRAVIČENO.

Po končanem pouku me je sošolka vprašala, če se mi je splačalo špricati.

Da, seveda se je izplačalo. Pri kemiji nisem dobil nezadostne, naučil sem se kaditi in ogoljufal sem profesorja.

To pa je tudi nekaj, ali ne???

VARIŠMO = ZABAJ!

V zadnji številki "Izvida" sem prebral članek profesorja Žgurja, ki z največjo verno kritizira mladino, posebej pa še mladinske in mladince ajdovske gimnazije. Mislim, da je o tem že tekla beseda na letni mladinski konferenci. Avtor članka omenja najprej nedelavnost in nezainteresiranost dijakov za raznovrstne krožke, ki naj bi obstojali na šoli. Omenja dramski krožek in dvanajset njegovih članov. Vprašati pa se moramo, ali imajo dijaki in dijakinje dovolj prostega časa za izvenšolsko udejstvovanje. Mislim, da bi prišli do enotnega zaključka, ki bi bil precej negativen. Avtor tudi omenja, da so te predstave dramskega krožka s strani dijakov slabo obiskane in sprejete. Zopet se nam postavlja ne-ljubo vprašanje: Ali so se profesorji tudi udeležili teh recitalov? Mislim, da lahko skupno priznamo, niso se jih (izvzeti so nekateri in vodja dramskega krožka).

V drugem delu svojega članka se avtor obrača predvsem na to, tako imenovano sexy literaturo in problem mladinskega kluba. Te revije so sila napačne, predvsem pa pri nas Antena in Stop. Strinjam se z avtorjem, da gimnazijci beremo ti dve reviji (verjetno tudi avtor), vendar bi mi bilo lahko znano eno, da poplave takih in podobnih revij in časopisov ne bomo več ustavili in pobuda za te revije ni prišla iz strani mladih, ampak se je to porodilo pri ljudeh, ki dobro vedo, zakaj te časopise tiskajo. Drugi bolj pored problem, ki ga je navedel, je že tolikokrat opevani mladinski klub. Mislim, da avtor preveč kritično glada in jemlje v ospredje peščico ajdovskih huliganov, ki zaradi svoje objektivnosti ne vedo, kaj bi počeli. Vendar pa mislim, da bi z nekim pametnim mladinskim vodstvom in pod okriljem pedagoških delavcev verjetno uspeli.

Fine

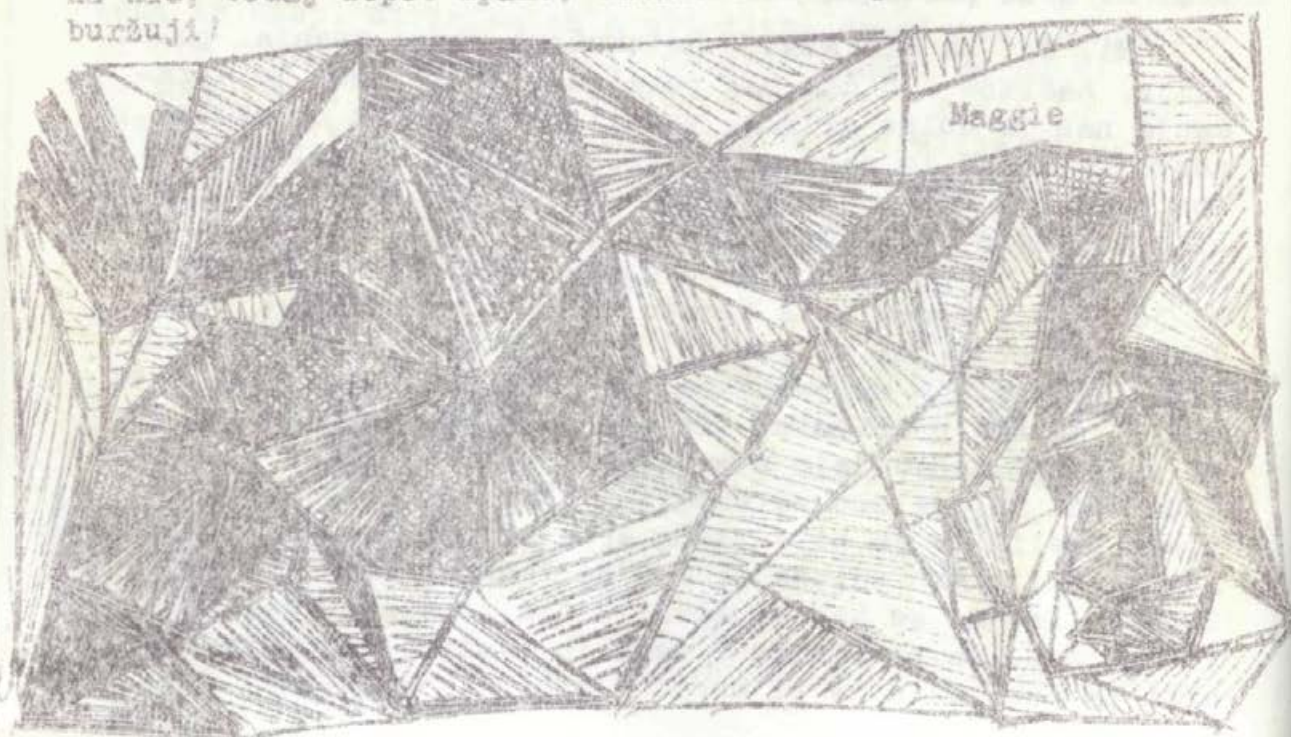
MOJE BURŽVIJE

Rousseau, Goethe, Puškin, Prešeren, Zola... Še in še bi lahko naštevali njih imena. Bili so pomembni možje, ki so svoje bogate prepričanje, svoja trenutna razpoloženja in svoje znanje združevali in ustvarjali dela, s katerimi se sami niso ponašali. Dela sama so jih postavila na oltar zgodovine; umetnine so bile ustvarjene za svojo umetnost, ne pa zaradi materialnih ciljev. Tem ljudem niso "zrasla krila", pač pa so dvignila od zemlje ljudi, ki so ta dela samo prebiralali, jih citirali, iskali vzroke njihovih začetkov, a jim, ki pri ustvarjanju niso imeli nobenih zaslug. Da, prav ti ljudje so bolj prevzeti, kot bi lahko bili ustvarjalci sami. Ponašajo se s stvarmi, ki so vsem dane, vsem dosegljive, le da so omejene s časom. Na drugi strani vstopajo v ospredje ljudje, ki se skušajo dvigniti na prestol z denarjem, ki je bil prej prislepargen kot zaslužen z delom. Tretji si postavljajo na glavo krono že ob najmanjši pohvali, zaradi svojega čednega obraza, ki jim ga je poklonila narava. Še so ljudje, četrti, peti in tisoči, ki iščejo načine, s katerimi bi se postavili na odre, oltarje, prestole.

Mi, kaj pa mi? Mladi, neizkušeni, brez znanja, polni želja, načrtov - S čim naj pokažemo, da živimo? To vprašanje nas je dolgo grizlo, vedeli smo, da nas neizkušnost, neznanje in samo gole želje ne bodo dvignile. Upali smo v čas, v naše neizrabljene moči, upali smo, ker smo bili še vedno prepričani, da veljamo v očeh drugih za "nič". Potem je postalo temu drugače. Spoznali smo človeka, ki je ta nič zamenjal z besedo buržuj, malomeščan. Naša želja, hotenje, da bi postali iz nič nekaj, je torej rodila fotografijo malomeščana. Res je, da živimo v majhnem kraju, da smo prebivalci tistega dela Vipavske doline, ki ga geografi označujejo z mestecem, zato bi lahko bila resnica tudi to, da smo malomeščani. Nikakršnih pomislekov nismo imeli, ko je bilo treba sprejeti ta naslov. Nasprotno, veselili smo se, da je naš mali ego krščen z drugim imenom. Potem, ko smo se imeli s čim ponašati, nam ni bilo več žal, da ne živimo v velikih mestih, kajti tam se niti na tak način ne bi mogli v družbi uveljaviti. Tam

bi naš nič postal še manjši, tu pa smo se že lahko uveljavili. Kako da se tega nismo že prej spomnili, lahko da pred tem človekom ni bilo nikogar, ki bi nas potegnil iz frustracijskih obdobji? Priti je torej moral človek, ki nam je povedal, da smo fotografija nečesa, dal tej fotografiji okvir, nas obesil na zid, od koder smo lahko vladali, opazovali in ugotavljali. Edino, kar se je razvilo v nas, je bila borba, da nas kdo drug ne dohiti, ne prevzame našega mesta in nas ponovno ne potlači v nič, kar smo bili prej. Ta boj je bil v začetku majhen, pozneje, ko smo s svojega vidnega položaja že čutili, da imamo tekmece, smo boj poglobili, okrepili in potem se nas je polastil strah. Naš okvir se je zlomil, kajti med naše vrste se je vrnil nov bojevnik, tekmeč, na katerega smo najmanj računali. Ta tekmeč je prav človek, ki nam je odprl oči in nam dal neko veljavo, človek, ki nas je najprej dvignil, sedaj pa nenadoma zraste med nami, velik in močan, ki je izrabil svoje znanje za to, da nas je zaradi neznanja nazaj poteptal v nič. Ostal je sam, nepremagljiv, imena vseh nas malomeščanov so se združila v njem - buržuju.

- Vsaka stvar ob svojem času! To je veljalo dolgo med ljudmi. Če pa kdo misli, da ta star pregovor ne velja več, se moti in naj kar dobro pazi, da se ne opeče, opeče tako, kot smo se mi. Prehiteli smo čas. Danes pa vemo, da si lahko zgradimo temelje samo z znanjem in da bomo šele iz teh temeljev prerasli v nebotičnike, ki bodo druge opozarjali na nas. Sedaj zopet upamo, čakamo in verujemo v čas. Mi, buržuji!

K O Z O R O G : Dobro izbiraš kraj za počitničarjenje in pri tem računaj na profokse. Drži se Nemk (Nemcev), te so bogate.

V O D N A R : Pazi, da se tvoje bitje ne utopi v bazenu, v morju in nevarnosti.

R I B I : Zaradi francoske in matematkarce se ne sekiraj. Če boš cepnilo, pa boš. Saj nisi edino.

O V E N : Ni traba, da vedno pometaš vse oštarije. Skrajšaj si hlače in kupi si lesene cikle.

B I K : Za finiš šole si pripravi bikova jajca. Poyabbi tudi profokse. Jutri te bo obiskala nona.

D V O J Č K A : Lahko si happy, ker si dobilo dva v matematiki. Ko boš polnoletno, naredi šoferski izpit.

R A K : Ne belj si glave zaradi neopravičenih ur. Za naslednje leto si priskrbi dobre budilke.

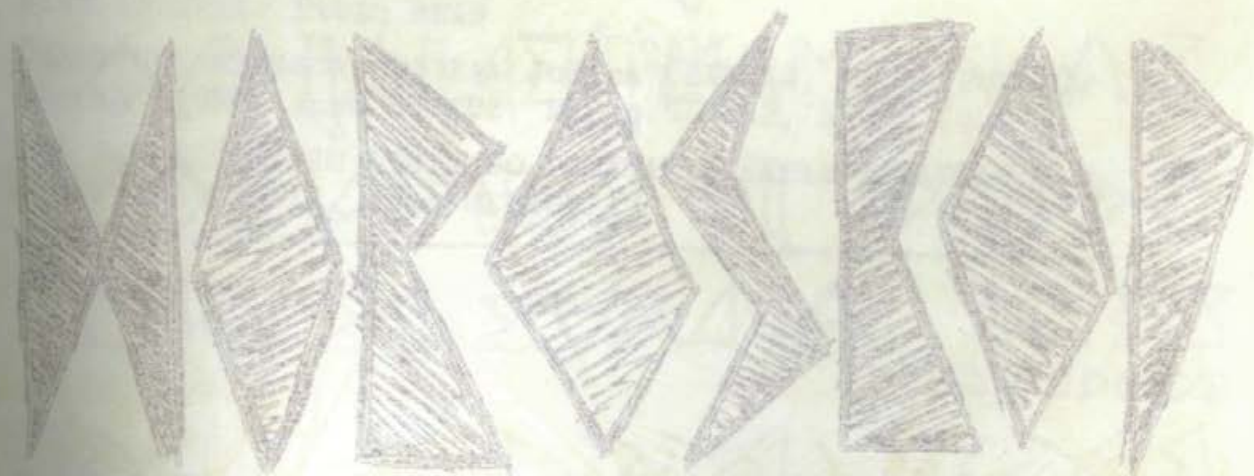
L E V : Prepleščaj se v črno. Ne zamujaj rendez - vous-jav. Čavljje si čisti vsak drugi dan.

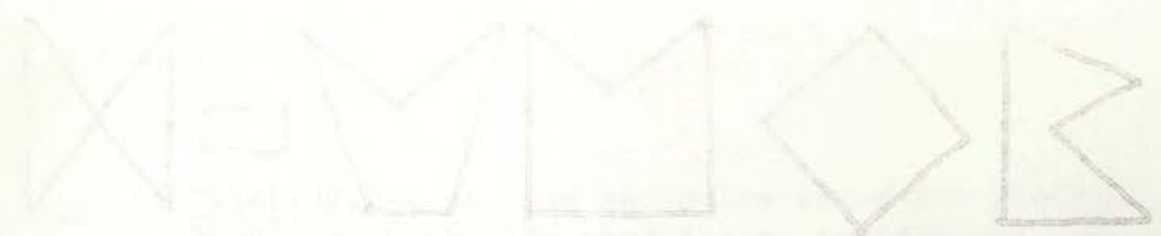
D E V I C A : Pazi, da te ne izuči pornografija v WC. Tvoj mini spremeni v maxi. Za poletje si kupi klobuk s širokimi kraji.

T E H N I C A : Skrbi za dobiček TITANA. Med počitnicami si oglej vse muzeje in preberi vse antene.

Š K O R P I J O N : Ne vozi se več s motorinškom. Spat hodi s kokoškami in varuj se potelina.

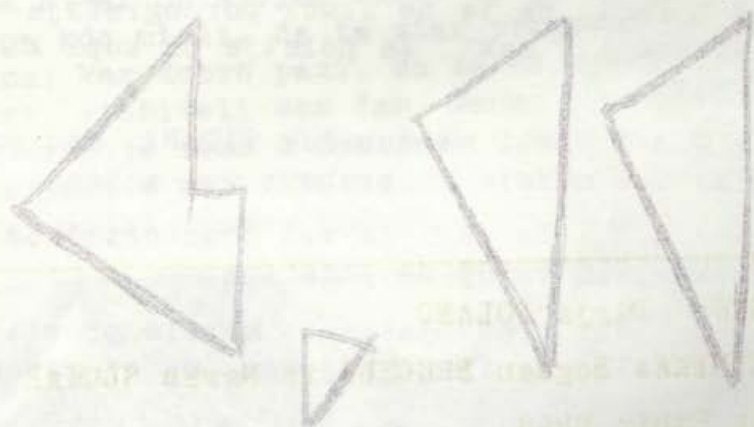
S T R E L E C : Pri predvojaški si merilo preslabo. Bodi pridno. Ne delaš se fino, saj vem, da si revše.

ZA VSE SO BI OZMISLIL
PODAJE DARJA, NERMOJA IVAN,
ZAVADAN ZABO, ZAVRANOR
DANNO, DOVRGOVIČ DARBO

SREDNJA OČENA
NAŠE ŠOLE JE

ZA PRIMANJE OČEN
OČEN JE BRIVA BODE-
ZEN. ADLAVE PROSIM?
ROBČVAR?

BREZ BESED BREZ

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNA UREDNIKA: Bogdan BRECELJ in Marko SLOKAR

LIST OPREMIL: Etbin BRAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda PAVLIČ,
Zdenka KOREN, Anka BRATUŽ, Marko SLOKAR, Alojz ŽGUR

PRI RAZMNOŽEVANJU LISTA SO POMAGALI: Žarko ZAVADLAV,
Danilo ZAVRTANIK, Ivan MERMOLJA
